

NAŠA DRUŽBA

VJESNIK DRUŽBE SESTARA PRESVETOG SRCA ISUSOVA

ISSN 1331-8276 • 1/2017 • GODINA L. • BROJ 115

NAŠA DRUŽBA

VJESNIK DRUŽBE SESTARA PRESVETOG SRCA ISUSOVA

GODINA L., br. 1 (115), 2017.

SADRŽAJ

RIJEČ VRHOVNE GLAVARICE

Uvodnik..... 3

DOKUMENTI

Poruka prigodom Dana posvećenog života 2017.....4

U Vatikanu predstavljen dokument "Za novo vino nove posude" 6

Prilog HKVRPP-a javnoj raspravi o dokumentu

„Da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11)“ 7

STRANICE SLUŽBENICE BOŽJE MARIJE KRUCIFIKSE

Ljubav neprestance obogaćuje.....9

Dobrotvori uredili Perivoj Riječke Majke 10

Dan službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić..... 11

DOGAĐAJI U DRUŽBI I CRKVI

Proslavljen Dan posvećenog života 12

Misa zahvalnica za 50 godina služenja sestara

Presv. Srca Isusova u Lovranu 13

Susret redovnica u Tajništvu Sinode 15

Proslava utjelovljenja Božje ljubavi 16

Posjet nadbiskupa Želimira Puljića 18

Čovjek - biće dijaloga..... 19

Proslava blagoslova kapelice u Slatini 20

ODJECI APOSTOLATA

Četiri godine riječkog hospicija 21

Posthumno slovo o dobroj duši Hospicija Marije K. Kozulić..... 22

Duhovna obnova za roditelje djece u našem dječjem vrtiću i jaslicama 23

Framaški susret o Riječkoj Majci..... 25

Različitost u svjetlu čovjekova i Božjega pogleda 25

Proletni šahovski turnir u našem Domu 27

Mladi pomažu potrebitima	29
Susret koji mijenja život.....	30

TRAJNA FORMACIJA

Radost u redovničkom životu	31
Održan I. skup redovničkih ekonomi i ekonomata.....	31
Vođenje zajednice	33
Živjeti integriranu osobnost u zajednici	34
Trajna formacija	35
Animiranje redovničke zajednice	36
Milosrdni Otac.....	38
Kako do uskrsne radosti	38
Vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica.....	39
Duhovne vježbe u Lovranu	41

SLUŽBENE OBAVIJESTI	42
----------------------------------	-----------

POTICAJNA RAZMIŠLJANJA I DUHOVNI ZAPISI

Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca, smiluj nam se.....	44
Susret pape Franje sa svećenicima i osobama posvećenog života u milanskoj katedrali.....	46

SLIKE NA OVITKU:

Naslovnica:

Oltarni kip Presvetog Srca Isusova u kapeli Doma pastoralnih susreta u Lovranu;

Druga stranica:

Proslava 50. obljetnice djelovanja sestara u Domu pastoralnih susreta u Lovranu;

Treća stranica:

Sestre na ovogodišnjim formativnim susretima u Kući matici;

Četvrta stranica: Ljiljan.

Foto: Arhiv Družbe.

IZDAJU: Sestre Presvetog Srca Isusova, Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka; Tel.: (051) 254-266; E-adresa: sestres-presv-srca-isusova@ri.t-com.hr; Mrežna stranica: www.sestre-scj.hr * **UREĐUJU:** s. Robertina Medven, s. Marijana Mohorić, s. Lidija Turić i s. Silvana Fužinato * **LEKTURA I KOREKTURA:** s. Robertina Medven i s. Lidija Turić * **ODGOVARA:** vrhovna glavarica s. Nives Stubičar, Cvetkov trg 5, 51000 Rijeka; Tel.: (051) 652-190, Faks: (051) 254-422 * **PRIPREMA I TISAK:** Tiskara Šuljić * **IZLAZI:** Povremeno.
Svoje priloge možete slati na e-adresu: nasa.druzba.scj@gmail.com

UVODNIK

Povijest spasenja započela je i ostvaruje se ljubavlju Presvetog Trojstva - Oca, Sina i Duha Svetoga. Tu ljubav posebno prepoznajemo štujući Srce Isusovo. Nakon svetkovine Duhova, Crkva nas poziva da na različite načine uranjamo u otajstvo vječno prisutne Božje ljubavi o kojoj ovisimo, kojoj zahvaljujemo, kojoj se klanjamo i koja nas nadilazi.

Dok posljednjih dana slušamo i gledamo o žrtvama terorizma, pitamo se što sve čovjek u svojoj zloći ili zaslijepljenosti može učiniti? Kao vjernici pozvani smo moliti i činiti sve da se u našem srcu ne bi ugniježdilo zlo. Pozvani smo dobrim nadvladavati zlo. Tu snagu molimo od Duha Ljubavi. Blaženi kardinal Newman nas potiče: „Poučeni samim svojim trpljenjem, samim svojim bolom, štoviše, samim svojim grijesima, imat ćemo duh i srce uvježbano za svako djelo ljubavi prema potrebnima. Bit ćemo, prema svojim sposobnostima, tješitelji po uzoru na Parakleta – to jest Duha Svetoga – i to u svakom smislu koji ta riječ obuhvaća: odvjetnici, pomoćnici, donositelji utjehe. Naše riječi i naši savjeti, naš način postupanja, naš glas, naš pogled, bit će ljubazni i umirujući“.

Ove godine spominjemo se, sa zahvalnošću, dvadesetpete obljetnice papinskoga priznanja naše Družbe, koje nam je 9. srpnja 1992. podijelio sv. Ivan Pavao II. Velika je to milost, ali i obveza da svaka od nas nastoji, iz dana u dan, živjeti svoje krsno i redovničko posvećenje. Vraćanje na izvore karizme koju nam je kao dar ostavila Majka Krucifiksa trajna je zadaća nas, njezinih duhovnih kćeri, kako bi i danas mnogi doživjeli Božju ljubav koja je nadahnjivala i vodila našu Utemeljiteljicu. „Suvremeni je čovjek upravo gladan ljubavi. ‘Ogoljen, osiromašen od svijetu, on upravo zato traži ljubav. I to ne komadiće ljubavi, već punu ljubav’“ (Službenica Božja Marica Stanković).

Ove godine spominjemo se, sa zahvalnošću, dvadesetpete obljetnice papinskoga priznanja naše Družbe, koje nam je 9. srpnja 1992. podijelio sv. Ivan Pavao II. Velika je to milost, ali i obveza da svaka od nas nastoji, iz dana u dan, živjeti svoje krsno i redovničko posvećenje. Vraćanje na izvore karizme koju nam je kao dar ostavila Majka Krucifiksa trajna je zadaća nas, njezinih duhovnih kćeri, kako bi i danas mnogi doživjeli Božju ljubav koja je nadahnjivala i vodila našu Utemeljiteljicu. „Suvremeni je čovjek upravo gladan ljubavi. ‘Ogoljen, osiromašen od svijetu, on upravo zato traži ljubav. I to ne komadiće ljubavi, već punu ljubav’“ (Službenica Božja Marica Stanković).

Čestitajući svetkovinu Presvetog Srca Isusova vama, drage sestre, čitateljima i prijateljima, želim i molim trajnu zaštitu Božjega Srca.

Od srca vama, drage sestre, čestitam Dan Družbe koji slavimo 6. srpnja i pozivam vas da sav svoj život, rad, molitve i trpljenja ugradite za dobro Družbe.

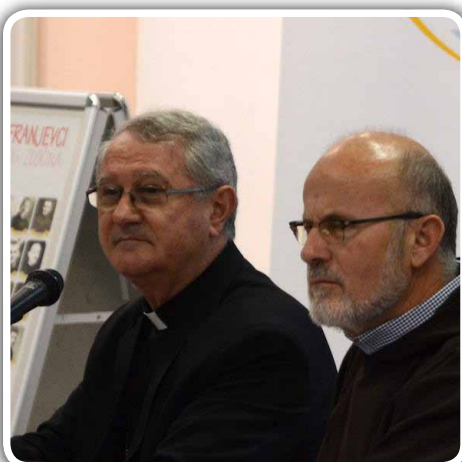
s. Nives Stubičar, vrhovna glavarica

Poruka prigodom Dana posvećenog života 2017.

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu,
drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. U prošlogodišnjoj Poruci prigodom Dana posvećenog života upozoreno je na riječi iz bule *Lice milosrđa*, a kojima papa nagovještuje koji bi trebali biti plodovi Izvanrednog jubileja milosrđa nakon njegova završetka: „Kako samo želim da nadolazeće godine budu prožete milosrđem, da bismo išli ususret svakoj osobi, noseći Božju dobrotu i nježnost! Neka do svih, i vjernika i onih koji su udaljeni od vjere, dopre balzam milosrđa kao znak Božjega kraljevstva, već prisutna među nama!“ (*Misericordiae vultus*, 5). Još je sveti Ivan Pavao II. napisao da je „zadaca posvećenoga života raditi u svim dijelovima zemlje da bi se utvrdilo i proširilo Kristovo kraljevstvo, donoseći poruku Evanđelja posvuda, i u najudaljenije krajeve“

(*Vita consecrata*, 78), a ovo poslanje posvećenoga života ostvaruje se tako što „posvećene osobe, u svom posvećenju i potpunom predanju, čine vidljivim ljubaznu i spasonosnu nazočnost Krista, Očeva prvosvećenika, odaslanog u poslanje“ (*Vita consecrata*, 76). Pozivamo, stoga, sve redovnice, redovnike i laike posvećene u svijetu da najprije žive potpuno predanje Gospodinu kako bi ih on preobrazio i prosvjetlio, da sami prepoznaju njegovu ljubaznu i spasonosnu nazočnost, da tako budu pomazani balzomom milosrđa koji je znak Božjega kraljevstva. Neka iz toga obnovljenog iskustva Božje dobrote i nježnosti proizide svako djelovanje. Upravo su posvećene osobe pozvane svjedočiti prisutnost Božjega kraljevstva i biti njegov djelatan i opipljiv znak u ovome svijetu. Želja nam je da sve posvećene osobe i njihove zajednice budu balzam milosrđa u životima ljudi našega vremena i ovoga prostora.

2. Papa je u buli *Lice milosrđa* naglasio da su oni do kojih bi trebalo doprijeti svjedočanstvo Božjega milosrđa svi ljudi, i vjernici i oni koji su udaljeni od vjere. U svojoj pobudnici *Radost evanđelja* pojasnio je kako doprijeti do svake osobe: „Svaki kršćanin i svaka zajednica moraju raspoznati put koji Gospodin pokazuje, ali od svih nas traži se da prihvatimo ovaj poziv: izaći iz vlastite udobnosti i imati hrabrosti poći na sve periferije koje trebaju svjetlo evanđelja“ (*Evangellii gaudium*, 20). Također je potaknuo sve koji svjedoče i navješćuju evanđelje da se usredotoče „na ono bitno, na ono što je ljepše, veće, privlačnije i istodobno nužnije“, jer se na taj način poruka koju prenosimo pojednostavljuje, „ne gubeći zbog toga na svojoj dubini i istinitosti, i tako postaje snažnija i uvjerljivija“ (*Radost evanđelja*, 35). Ovo je poziv svakoj posvećenoj osobi i svakoj zajednici da preispita svoje načine svjedočenja i djelovanja,

da vidi nudi li svima, a osobito onima na periferiji, ono što je bitno i je li to svjedočanstvo ljudima doista nešto „ljepše, veće, privlačnije“. Pritom se ne smije zaboraviti da su na periferiji i oni koji su na periferiji vjere. U tu skupinu mogu pripadati osobe koje su poučene u vjeri i izjašnjavaju se vjernicima, no u njihovu životu vjera ne igra odlučujuću ulogu. U tu skupinu mogu pripadati osobe koje vjeruju na neki svoj način koji, možda, u određenim čimbenicima ne odgovara nauku i moralu Crkve. U tu skupinu mogu pripadati i osobe koje se izjašnjavaju kao agnostici i ateisti. Svi su oni na periferiji i svima na jednostavan, razumljiv i privlačan način valja pristupiti i posvjedočiti blizinu Božjega kraljevstva. To je svakako zadatak posvećenih osoba. U tom zadatku čini se da je dobro imati na pameti papine riječi: „Evangelizacijska se zajednica riječima i djelima uključuje u svakodnevni život drugih ljudi, premošćuje udaljenosti, spremna je poniziti se ako je potrebno i prigrljuje ljudski život, dotičući Kristovo trpeće tijelo u narodu“ (*Evangelii gaudium*, 24).

3. Ove godine, upravo na Dan posvećenog života, 2. veljače, obilježiti ćemo i sedamdesetu obljetnicu apostolske konstitucije pape Pija XII. *Provida Mater Ecclesia*, o posvećenom životu u svijetu, kojom je ovaj tada relativno novi oblik posvećenog života dobio i svoje zakonodavstvo. Ondje papa kaže da svjetovni instituti mogu kršćanski obnavljati različite čimbenike društva „bliskim i svakodnevnim dodirima života savršeno i potpuno posvećena savršenstvu“ (*Provida Mater Ecclesia*, 10). Neka ova obljetnica bude poticaj i svim u svijetu posvećenim osobama da još odgovornije žive svoje posvećenje kako bi po njima Bog mogao preobraziti i društvo. U tome bi mogli pomoći i plodovi Prvog susreta Svjetovnih instituta Hrvatske koji je održan u Zagrebu 22. lipnja 2016. Na tom susretu postalo je vidljivo veliko bogatstvo ovoga oblika života koji se živi u jednostavnosti svakodnevice.

4. Na kraju Izvanrednog jubileja milosrđa papa Franjo uputio je Crkvi apostolsko pismo *Milosrđe i bijedna* kojim je htio naznačiti i put kojim bi trebalo krenuti ubuduće. U njemu je naglasio da milosrđe ne može biti nešto usputno u životu Crkve, „nego predstavlja samu njezinu bit koja duboku istinu evanđelja čini jasnom i opipljivom“, te dodao: „Sve se otkriva u milosrđu; sve se rješava u milosrdnoj Očevoj ljubavi“ (*Misericordia et misera*, 1). Slično bi se moglo reći i za sav posvećeni život. Njegov se domet, vrijednost i autentičnost otkriva u milosrđu. Neka sve redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu tako žive svoj poziv da svatko u njima otkrije milosrdnu Očevu ljubav!

S tim mislima od srca vam želimo blagoslovljen Dan posvećenog života i autentičnim svjedočenjem ispunjenu godinu!

O blagdanu Obraćenja svetoga Pavla, 25. siječnja 2017.

*U ime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije
za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života,
msgr. Zdenko Križić, predsjednik*

*U ime Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica,
fra Jure Šarčević, predsjednik*

U Vatikanu predstavljen dokument „Za novo vino nove posude“

Novi dokument Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života „Za novo vino nove posude. Posvećeni život nakon Drugog vatikanskog koncila i još uvijek prisutni izazovi“ predstavljen je 22. ožujka na Papinskom sveučilištu Urbaniana. Dokument su predstavili teolog p. Bruno Secondin, zatim profesor na Papinskom fakultetu odgojnih znanosti „Auxilium“ p. Pierluigi Nava i direktor revije „Testimoni“ p. Lorenzo Prezzi.

Tekst je plod razmišljanja iznjedrenih tijekom Plenarnog zasjedanja Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života održane 2014. godine na temu „Novo vino u nove posude. Posvećeni života pedeset godina nakon konstitucije Lumen *gentium* i dekreta *Pefectae caritatis*“ gdje je posvećena pozornost putu koji je prešao posvećeni života u pokoncilskom razdoblju, nastojeći ukratko tumačiti izazove koji su još uvijek ostali otvoreni. Smjernice su također plod onoga što je izašlo na vidjelo nakon brojnih susreta koji su „u Godini posvećenog života okupili u Rimu, pri Petrovu sjedištu, redovnike i redovnice iz svih krajeva svijeta“ (str. 7).

Crkveno učiteljstvo, počevši od Drogoga vatikanskog koncila naovamo pratilo je život Bogu posvećenih osoba također kroz velike i vrijedne dokumente kao što su napatci *Potissimum institutioni* (1990.), *Bratski život u zajednici* (1994.), *Ponovno krenuti od Krista* (2002.), *Služenje autoriteta i posluš. Faciem tuam*

(2008) i *Identitet i poslanje redovničkog brata u Crkvi* (2015).

U dokumentu *Za novo vino nove posude* želi se ponuditi evanđeosko razlučivanje, u kojem se nastoji prepoznati – u svjetlu duha – onaj Božji „poziv“ koji po njemu odzvanja u samoj povijesnoj situaciji: i u njoj i po njoj Bog poziva ljude.

„Posvećenom se životu, u velikom i bogatom procesu *accomodata renovatio* izvršenom u pokoncilskom razdoblju, može dogoditi da se nađe pred još uvijek otvorenim izazovima s kojima se valja uhvatiti u koštac s ‘odlučnošću i dalekovidnošću’“ (KUPŽDAŽ, *Za novo vino nove posude*, LEV 2017.).

Prigoda je to za produbljivanje, razmišljanje, „kako bi se u duhu *parresie* ispitivalo posude prikladne za čuvanje novih vina koje Duh nastavlja darivati svojoj Crkvi, pozivajući je da pokrene promjene konkretnim djelima na kratki i dugi rok“ (KUPŽDAŽ, *Za novo vino nove posude*, LEV 2017.).

Prilog HKVRPP-a javnoj raspravi o dokumentu „Da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11)“

Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima

Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica danas je u ime redovničkih zajednica dala svoj doprinos javnoj raspravi, zajedničkim promišljanjima o sadržajnim elementima dokumenta „Da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11). Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima“. Fra Jure Šarčević, predsjednik HKVRPP-a i s. Miroslava Bradica, dopredsjednica u dopisu Vijeću HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju istaknuli su da su redovničke zajednice s osobitom nadom i radošću primile vijest o izradi novog dokumenta Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju „Da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11). Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima“. U dopisu fra Jure i s. Miroslava navode da im je želja „istaknuti kako zajednice posvećenog života, budući da su nastale u Crkvi i za Crkvu, imaju jaku svijest sudjelovanja u njenom poslanju. Posvećene osobe, ne samo da osjećaju s Crkvom nego se osjećaju Crkvom (usp. *Bratski život u zajednici*, br. 10.) i u tom smislu spram spomenutog dokumenta nikako ne žele zauzeti stav pasivnosti nego aktivno i odgovorno promišljati o njemu kao o nečemu što se redovničkih zajednica itekako tiče.“

U nastavku prenosimo u cijelosti tekst priloga HKVRPP-a javnoj raspravi o doku-

mentu „Da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11). Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima“.

Poštovani,

s osobitom nadom i radošću primile su redovničke zajednice vijest o izradi novog dokumenta Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju *Da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11). Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima*. Hvalevrijedna je i činjenica da je radna inačica dokumenta dana na javnu raspravu. Na tom tragu, ovim bismo dopisom u ime redovničkih zajednica okupljenih u Hrvatskoj redovničkoj konferenciji htjeli dati skromni doprinos u zajedničkim promišljanjima o sadržajnim elementima dokumenta.

Ponajprije, želja nam je istaknuti kako zajednice posvećenog života, budući da su nastale u Crkvi i za Crkvu, imaju jaku svijest sudjelovanja u njenom poslanju. Posvećene osobe, ne samo da osjećaju s Crkvom nego se osjećaju Crkvom (usp. *Bratski život u zajednici*, br. 10.) i u tom smislu spram spomenutog dokumenta nikako ne žele zauzeti stav pasivnosti nego aktivno i odgovorno promišljati o njemu kao o nečemu što se redovničkih zajednica itekako tiče. Hrvatska redovnička konferencija cijeni zauzetost i nemali napor koji je Vijeće za katehizaciju i novu evangelizaciju uložilo u izradi dokumenta kako bi pružilo viziju evangelizacijsko-katehetskog poslanja Crkve u njegovoj sveukupnosti. *Da vaša radost bude potpuna* poziva sve, i zaređene službenike i posvećene osobe i vjernike laike, na ujedinjeno nesebično zalaganje u misiji Crkve. Dokument, uz izvrsnu analizu aktualnog eklezijalno-društvenog konteksta, daje smjerokaze za suočavanje sa suvremenim izazovima i budi u pastoralnim pro-

tagonistima nov zanos za evangelizacijske pothvate. Nadalje, uz mnogostruke druge kvalitetne sadržajne konstrukcije, dokument se pokazuje izrazito bremenit značenjem, vrlo životan. Od osobite je važnosti govor o tzv. *odgojnom savezu* (obitelj-škola-župna zajednica) bez kojeg se ne bi moglo govoriti o cjelovitom rastu u vjeri. Zapravo, cjelokupni dokument jest jedna uspjeta sinteza cjelovitog pristupa katehezi jer se katehezu promatra u širem kontekstu poslanja Crkve.

Slijedom rečenoga, neka nam bude dopušteno ukazati kako nam se čini da bi u dokument, baš poradi cjelovitosti crkvenog poslanja, od prijekle važnosti bilo integrirati i govor o *odgoju za zvanja*, odnosno *pastoralu zvanja*. Konkretnije, smatramo da katehetsko-pastoralno djelovanje mjesne Crkve, ukoliko želi biti cjelovito, nužno mora, među ostalim, sadržavati i pastoral zvanja. Mjesna Crkva je *domovina zvanja* (usp. *Mutuae relationes*, br. 37.), i svećeničkog, i redovničkog, i obiteljskog; i ukoliko pastoral zvanja nije integriran u redovito katehetsko-evangelizacijsko zauzimanje mjesne Crkve, svodi se na usamljene pokušaje nekoliko pojedinaca delegiranih od strane biskupije, odnosno redovničkih zajednica.

Da se poslušimo riječima dokumenta Papsinskog djela za crkvena zvanja *Nova zvanja za novu Europu*: „Nužno je danas prijeći od pastoralna zvanja kojega vodi pojedinac do pastoralna zvanja koje se sve više poima kao *djelovanje zajednice*, čitave zajednice u njezinim različitim izražajima: skupinama, pokretima, župama, biskupijama, redovničkim i svjetovnim ustanovama. (...) Služba pozivanja na zvanje ne spada prema tome samo na prezbitere ili na posvećene osobe, nego na svakoga vjernika, roditelja, katehetu, odgojitelja“ (*Nova zvanja za novu Europu*, br. 26.). U broju 29. spomenutog dokumenta čitamo kako bi trebalo „vesti pastoral zvanja u srce župskih kršćanskih zajednica. (...) Riječ je o tome da pastoral zvanja izađe iz kruga zaposlenih namještenika i da dospije do krajnjih brazda partikularne Crkve“ (*Nova zvanja za novu Europu*, br. 29.). U apostolskoj pobud-

nici svetog pape Ivana Pavla II., *Vita consecrata*, pronalazimo iste poticaje: „Potrebno je da se zadaća promicanja zvanjâ odvija na takav način da se stalno sve više pokazuje *zbornu zalaganje cijele Crkve*. Stoga ono zahtijeva aktivnu suradnju pastirâ, redovnikâ, obitelji i odgojiteljâ, kakva dolikuje službi koja je sastavni dio ukupnog pastoralna partikularne Crkve“ (*Vita consecrata*, br. 64.).

Dokument *Nova zvanja za novu Europu* naglašava „važnost kateheze u perspektivi zvanja“ (*Nova zvanja za novu Europu*, br. 27.) te ističe: „Svrha kateheze jest rasvijetliti mnogostruke situacije života poučavajući svakoga da živi vlastito kršćansko zvanje u svijetu. I ako je kateheta prije svega svjedok, ta će se dimenzija zvanja pojaviti još očitije“ (*Nova zvanja za novu Europu*, br. 27.). Duboko smo uvjereni da tri nosiva stupa ostvarivanja kateheze – obitelj, škola, župna zajednica, ujedno predstavljaju nezaobilazne čimbenike za prepoznavanje, razvijanje i podržavanje klice zvanja u djeci i mladima.

Stoga, svjesni velikog značenja dokumenta *Da vaša radost bude potpuna* koji je zbog svojih programatskih smjernica svojevrsna *magna charta* za jedinstveno poslanje Crkve u Hrvata, usrdno molimo da se odgoj za zvanja prepozna kao dio redovitog katehetsko-evangelizacijskog djelovanja mjesne Crkve te da se sukladno tomu u tekst dokumenta unesu poticaji u tom pogledu. Slobodni smo također, ukoliko bude potrebno, izraziti otvorenost za suradnju.

U nadi da će opća vizija poslanja Crkve izložena u dokumentu *Da vaša radost bude potpuna* postati uvriježena praksa na globalnoj i lokalnoj razini Crkve u Hrvata, molimo na tu nakanu i srdačno Vas pozdravljamo u Gospodinu!

fra Jure Šarčević,
predsjednik Hrvatske
redovničke konferencije
s. Miroslava Bradica,
dopredsjednica Hrvatske
redovničke konferencije

Izvor: redovnistvo.hr

Ljubav neprestance obogaćuje

Srce, organ koji pokreće život i procese u našem tijelu, simbol je ljubavi, nježnosti, ustrajnosti, dobrote... U Bibliji se često veže uz vjernost i nevjernost. „Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas! Izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa. Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe“ (Ez 36, 26-27).

Često u našim razgovorima za neko-ga kažemo da ima ili nema srca. U Isusu Kristu i njegovoj ljubavi prema nama naj-ljepše spoznajemo ljepotu, dubinu i širinu prave ljubavi koja se očituje u davanju do smrti na križu.

Posebno u mjesecu lipnju, raznim po-božnostima častimo ljubav Isusova Srca i rado molimo: „Isuse blaga i ponizna Srca, učini srce moje po Srcu svome“. Želimo da naša srca i naša ljubav budu odsjaj ljubavi Božanskog Srca. Hodeći putovima Božje ljubavi malo-pomalo poprimamo na-čin na koji je Isus govorio, služio, ljubio te svojim životom i smrću posvjedočio ljubav prema ljudima koja nije bila samo u lijepim riječima, čudesima, nego ponajviše u poslušnosti nebeskom Ocu. Ta poslušnost i do-sljednost u vršenju Božje volje Isusa je vodila do smrti na križu.

Službenica Božja Majka Marija Krucifiksa sažela je ovako iskustvo Božje ljubavi u svom životu: „Ljubav nije nikada nikoga osiromašila, nego nad onim koji ima ljubavi prema bližnje-mu sja blistava zvijezda Božjeg blagoslova“. Ona je svoj život i sve svoje talente upotrijebila za one najpotrebnije na duši i tijelu. Njezina plaća bila je blagoslov koji je prepoznala u dje-vojčicama koje joj je Bog stavio na životni put. Uz ljubav se, neminovno, veže križ, a on je sve ono što nam svaki dan dolazi od naše naravi i od drugih s kojima živimo i susrećemo ih. Isus je rekao: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi imena, naći će ga. Ta što će koristiti čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svojemu naudi? Ili što će čovjek dati u zamjenu za život svoj“ (Mt 16, 24-26).

Božji blagoslov neka i nas prati u nastojanju da ljubav kojom smo ljubljani znamo dijeliti svima „ponajviše domaćima u vjeri“ (Gal 6, 10). Ispravno shvaćena ljubav uvijek obogaćuje i onoga koji ljubi i onoga koji je ljubljen. Isusovo nas Srce neprestance obogaćuje. Zbog svo-jega siromaštva i skučenosti zatvaramo se često pred tim bogatstvima i više je nego očito da nam ih to Srce želi podariti ako za tim bogatstvima čeznemo i ako se ta čežnja pretvara u molitvu i vapaje za sebe, za druge i za sav svijet.

s. Nives Stubičar

Dobrotvori uredili Perivoj Riječke Majke

Nakon što je Postulatura službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić u prostorima Kuće utemeljenja Družbe Presvetog Srca Isusova na riječkom Pomeriju postavila izložbu o životu i radu svoje Utemeljiteljice te uredila spomen-sobu, dobrotvori, koji u svojoj skromnosti žele ostati anonimni, uredili su Perivoj Riječke Majke.

Ovaj vrtni prostor služi za održavanje euharistijskih slavlja, ali i za druženje sestara te korisnica Ženskoga učeničkog doma Marije Krucifikse Kozulić. U vrtu su izvedeni zemljani radovi i dobrotom dobrotvora nabavljena je konstrukcija za sjenicu i podne ploče te drugi potrebni materijali za njezinu izradu. Također, nabavljene su tri mladice loze iz rasadnika s lošinjskoga prostora, tri mladice loze iz Risike s otoka Krka kao podsjetnici na podrijetlo Riječke Majke te na njezin apostolat u Risiki gdje je otvorila prvo sirotište na ovom kvarnerskom otoku. Jedan od dobrotvora je istaknuo kako je njihova zajednička želja bila da se u ovom perivoju ostvare Božji darovi vjere, ufanja i ljubavi, a službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić što prije proglašeni blaženom.

Neka sjenica okrenuta replici lurdske spilje iz 1911. godine u vrtu, s kipom Blažene Djevice Marije, rodnim grožđem u stotine sočnih bobica bude prostor gdje će se u miru i tišini posredovanjem Službenice Božje izreći hvala Svemogućem koji je dobrostivo omogućio da se ona izgradi, poručuju dobrotvori.

Izražavajući zahvalnost dobrim ljudima koji su im omogućili ugodniji prostor za slavljenje misnih slavlja, molitvu i druženja, sestre su kazale kako je ovako uređenim vrtom povezana prošlost i sadašnjost, korijeni Riječke Majke i plodovi koje danas imamo, a bit će ih i u budućnosti. Osim toga, u vrtu se nalazi i velecvjetna magnolija zasađena rukom Utemeljiteljice 1907. godine.

Helena Anušić

Dan službenice Božje Marije Krucifikse

Prigodnim duhovno-formativnim sadržajem svakog **29. u mjesecu** obilježavamo u našim zajednicama Dan naše utemeljiteljice, službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić.

U samostanu Presv. Srca Isusova

(Rijeka - Pomerio 17)

Večernja u 17.15 sati

(Krunica u 17.30 sati)

Krunica u 17.30

Euharistijsko slavlje u 18 sati

Euharistijsko klanjanje

U Kući matici Samostan "Nazaret"

(Rijeka - Cvetkov trg 5)

Euharistijsko slavlje u 7 sati

Euharistijsko klanjanje od 15 do 18 sati

U Kući novicijata

(Zagreb - A. Alagovića 44)

Euharistijsko klanjanje od 8.30 do 12 sati

U samostanu Gospe Lurdske

(Slatina - Braće Radića 19)

Euharistijsko klanjanje od 7.30 do 18.30 sati

Euharistijsko slavlje u 18.30 sati

U samostanu Bezgrješne

(Kraljevica - Strossmayerova 14)

Euharistijsko slavlje u 9 sati

u župnoj crkvi sv. Nikole

Euharistijsko klanjanje od 18 do 19 sati

u kapelici samostana

U katedrali Navještenja BDM

(Gospić)

Euharistijsko slavlje u 18 sati

Euharistijsko klanjanje

Milosti primljene zagovorom službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić možete javiti na sljedeći kontakt:

s. Dobroslava Mlakić, postulatorica kauze za proglašenje blaženom Utemeljiteljice

Družbe sestara Presvetog Srca Isusova

Pomerio 17, 51 000 Rijeka

e-adresa: postulatura.m.k.kozulic@gmail.com

dobroslavam@yahoo.it

Tel./faks: 051 325 936

Proslavljen Dan posvećenog života

Svetkovina Prikazanja Gospodina u Hramu sadrži glavna otajstva naše vjere, rekao je riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić predvodeći nadbiskupijsku proslavu Dana posvećenog života – Svijećnicu u četvrtak 2. veljače u katedrali sv. Vida u Rijeci. Doziva u svijest da Bog ispunja svoja obećanja. Obećao je Spasitelja i poslao nam je svoga Sina. Također, Bog je obećao obnoviti narušeni Savez s ljudima što je ostvareno u utjelovljenju i dolasku Isusa. U Kristu je obnovljen Savez, a

darovano nam je i novo bogoštovlje, rekao je nadbiskup.

Dodao je da je grijehom čovjek potpao u smrt, a Isus se toliko poistovjetio s nama i otkupio nas svojom žrtvom. Ovim blagdanom slavi se njegova pobjeda nad smrću, ali i naša pobjeda ako vjerujemo u Isusa. Tada možemo iz smrti prijeći u život. Blagdan Svijećnice spominjemo se našeg susreta s Gospodinom. Pojasnio je to s primjerima iz pročitanih svetopisamskih tekstova o starcu Šimunu i proročici Ani. Istaknuo je da Bog ispunja svoja obećanja iako ponekad na to ispunjenje moramo dugo čekati.

U nastavku je okupljene vjernike upoznao s poviješću slavljenja ove svetkovine. Nastala je u Jeruzalemu da bi se u Rim proširila između 6. i 7. stoljeća kada su počele i procesije kao čin pokajanja. Tek u 10. stoljeću uveden je blagoslov svijeća koje će se koristiti u obredima krštenja, tijelovskim procesijama i drugim prigodama. Svijeća je simbol Krista, njegova života i djela, ali i nas vjernika jer Isus izgara za nas i za naše spasenje. Ovaj blagdan u središtu ima prikazanje-žrtvu, ali i radost susreta s onim kojega se iščekuje. S jedne strane imamo križ, a s druge radost uskrsnuća, pojasnio je propovjednik.

Redovnicima, redovnicama, Bogu posvećenim osobama te svim vjernicima zahvalio je na trudu što izgaraju požrtvovnošću da drugima otkriju smisao života – Isusa Krista. Na kraju je pozvao na zajedništvo unutar samostana, mjesne Crkve te obitelji. Apostrofirajući slugu Božjega kardinala Franju Kuharića, kazao je da nijedno crkveno učiteljstvo ne može učiniti više u prenošenju vjere, od kršćanske obitelji. Potaknuo je sve na pomoć obiteljima u prenošenju vjere te da svojim zalaganjem i susretljivošću u susretu s bližnjima budu Isusovo svjetlo.

Helena Anušić

Misa zahvalnica za 50 godina služenja sestara Presv. Srca Isusova u Lovranu

Tijekom 50 godina kroz prostore ovih triju kuća prošlo je tisuće i tisuće ljudi, djece, mladih, obitelji, starijih osoba, nuncija, kardinala, (nad)biskupa, svećenika, redovnika, redovnica, đakona, bogoslova, vjeroučitelja, odgojitelja, hodočasnika iz Hrvatske i svijeta koji su se neizbrisivo upisali u povijest ove Ustanove, ali i kojima su se sestre upisale u srca, rekla je vrhovna glavarica Družbe Presvetog Srca Isusova u Rijeci s. Nives Stubičar u subotu 4. veljače na misi zahvalnici za 50 godina služenja sestara u Domu pastoralnih susreta u Lovranu. Misno slavlje predvodio je riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić u suslavlju s mons. Milanom Simčićem, vlč. Piotrom Modrzejewskim, vlč. Draganom Hrgićem i novim upraviteљem Doma vlč. Josipom Tomićem.

Nadbiskup je u prigodnoj propovijedi kazao kako su se mnoge sestre umorile tijekom djelovanja u ovom Domu, ali Gospodin je vidio taj umor i žrtvu. Poput apostola, znale su se naći u situaciji kada su poželjele trenutke odmora, no ljudi su biti tu i za njih se trebalo brinuti. Vi ste znale s kakvim očekivanjima su ljudi ovdje dolazili i zahvaljujući vašim zalaganjem tu su pronalazili mir. Odavde su uvijek s radošću odlazili, ali se i vraćali, poručio je nadbiskup. Uvjeren sam da će novo vodstvo nastaviti u tom duhu. Ova kuća nije hotel, niti pansion, nego Dom pastoralnih susreta - mjesto u kojemu se ljudi susreću s bližnjima, ali i Gospodinom. Zaključujući propovijed potaknuo je sestre da po uzoru na svoju utemeljiteljicu, službenicu Božju Majku Mariju Krucifiksu Kozulić, nastave djelovati ondje gdje ih Božja providnost pošalje.

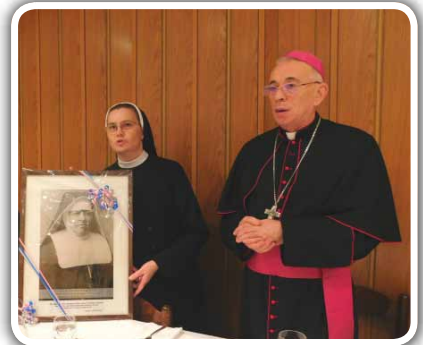
O povijesti djelovanja sestara u Lovranu izvještaj je iznijela s. Dobroslava Mlakić. Kazala je kako se ova crkvena ustanova najprije zvala „Sjemenišno dobro“ jer je prvotno služila za potrebe riječkog sjemeništa. Kupio ju je 1935. riječki biskup mons. Antonio Santin (1895. - 1981.), od talijanske Kongregacije sestara Presvetog Srca Isusova i Marijina. „Da bi se bolje iskoristila postojeća blagodat ove ustanove i za duhovne svrhe, mons. Antun Tamarut, riječko-senjski nadbiskup, osnovao je ili preimenovao ju je u Dom pastoralnih susreta 6. kolovoza 1992. Prvim je ravnateljem ove ustanove imenovao dr. Ivana Devčića, tadašnjeg rektora Bogoslovnog sjemeništa u Rijeci, sadašnjega našeg riječkog nadbiskupa. Time je ova ustanova, uz mjesto odmora za mnoge, postala i duhovno središte Riječko-senjske, odnosno od 2000. Riječke nadbiskupije, gdje se održavaju razni duhovni susreti, duhovne vježbe, seminari i znanstveni crkveni skupovi.“

U povijesti ove crkvene ustanove do danas su djelovale članice dviju redovničkih zajednica: Prve su bile slovenske sestre Družbe Naše Gospe, koje je u Lovran pozvao mons. Karlo Jamnik (1891. - 1949.), apostolski administrator Riječke biskupije. Sestre naše Gospe radile su u ovoj ustanovi 20 godina, a napustile su je 1967. zbog teških i napornih poslova jer su se najviše bavile poljodjelstvom, uzgojem vinove loze i stočarstvom, rekla je s. Dobroslava. „Sestre naše Družbe Presvetog Srca Isusova stigle su u Lovran 10. rujna 1967. za vrijeme vrhovne glavarice s. Franciske Ivković, a poslao ih je u ovu ustanovu mons. Josip Pavlišić, pomoćni biskup Senjsko-modruške biskupije. Budući da se u cijeloj Crkvi osjeća nedostatak zvanja pa u posljednje vrijeme tako i u našoj Družbi, i nemajući adekvatne osobe za daljnje vođenje ove ustanove, Vrhovna uprava u dogovoru s riječkim nadbiskupom, nažalost mora povući sestre nakon polustoljetnog života i rada.“

U Domu je djelovalo 60 sestara i brojne kandidatice, a prve su stigle: s. Ivana Kraljević (1920. - 1997.), s. Beatrica Opašić, s. Agata Raguž, s. Vjenceslava Vukić (1934. - 2003.) i kandidatice Cvija Raguž s. Bartolomeja, Cvija Vukić s. Anastazija i Marica Gerovac. „U počecima se u ovoj ustanovi sav rad sestara svodio na fizičke poslove i poljodjelstvo, obrađivale su vrtove pa sve do danas, a time su uvijek pridonosile kvaliteti hrane jer su turisti imali pretežito zdraviju i domaću prehranu. Uzgajale su povrće i vodile su cjelokupno kućanstvo, uređenje kuća i sakristansku službu. Do 1973. sestre su obrađivale i vinograd od kojeg se proizvodilo vino za biskupiju. Sestre iz Njemačke, da bi olakšale svojim sestrama u zemljoradnji, kupile su im manji traktor, a biskup Josip Pavlišić nabavio im je tri krave. Uzgajale su i razne sadnice za povrće i cvijeće i to su također prodavale da bi sebi priskrbile nešto za hranu.“ Dodala je kako su sestre uvijek neumorno, zdušno, spremno i požrtvovno radile bez obzira na radno vrijeme danju, ali i počesto dugo u noć. Nikada nisu tražile stvarnu naknadu za svoj rad jer su kao redovnice bile svjesne svoga poslanja u Crkvi u koju su uključene ne samo svojim radom nego molitvom, žrtvom i svjedočenjem. Time je njihov apostolat vjerodostojan. Godine 1991. vodstvo ustanove preuzela je s. Helena Vučić, a s. Benigna Prelc pristigla je u Lovran 4. rujna 1993. One su i najduže djelovale u ovoj ustanovi, punih četvrt stoljeća, rekla je s. Dobroslava. Uz njih se izmijenilo i nekoliko sestara. Godine 1991. uvedeno je centralno grijanje u glavnu kuću, a daljnje planove uređenja kuće prekinuto je zbog nastanka Domovinskog rata, odnosno srpske agresije na našu domovinu. I sestre su u Lovranu, u suglasnosti s Nadbiskupijom, spremno prihvale i skrbile za brojne prognane, a prvi su stigli 4. prosinca 1991. iz Škabrnje, potom iz Slunja, Vukovara i Iloka, a od 1993. primale su i izbjegle iz raznih krajeva iz Bosne i Hercegovine, tako da je njihov broj

bivao i do 160 osoba, među kojima je bilo i muslimana. Tako su sestre očitovale evanđeosku ljubav prema svima potrebnima, poput svoje Majke Utemeljiteljice, bez razlike na vjeru i naciju. Najduže u ovoj ustanovi, četvrt stoljeća, neumorno su radile s. Benigna Prelc i s. Helena Vučić.

Ovom prigodom razmijenjeni su darovi u blagovaonici Doma. Vrhovna glavarica Družbe uručila je riječkom nadbiskupu i novom upravitelju sliku Riječke Majke koja će ostati u Domu pastoralnih susreta uz riječi: „Sestre odlaze, ali Majka ostaje“.

Helena Anušić

Susret redovnica u Tajništvu Sinode

Ususret trećemu sinodskom zasjedanju na temu Crkva zagrebačka u zajedništvu svoga poziva i poslanja, u četvrtak 9. ožujka 2017., u prostorijama Tajništva Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije održan je susret redovnica - članica Sinode – koje sudjeluju u radu sinodskih zasjedanja. Redovnice su se okupile na vlastitu inicijativu, kako bi zajednički razmišljale o sadržaju Radnoga dokumenta koji, između ostaloga, unutar navedenoga trećega tematskog područja promišlja o temi Posvećenoga života. Na susretu je sudjelovalo sedam od ukupno devet redovnica koje su imenovane za članice Sinode: Božana s. Tea Barnjak, Martina s. Ana Begić, Nada s. Mirjam Dedić, s. Silvana Fužinato, s. Marija Jozić, s. Jelena Lončar i s. Marija Beata Prkačin. Zbog unaprijed dogovorenih obveza susretu nisu nazočile: Blaženka s. Valentina Mandarić i s. M. Pia Tadijanov, izvijestio je Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije. Kako bi doprinijele konstruktivnom iznošenju intervenata tijekom idućega sinodskog zasjedanja, redovnice su se osvrnule na određene naglaske i izazove na koje treba ukazati tijekom iznošenja pojedinih intervenata. Redovnice su ujedno razmotrile sadržaj Dnevnoga reda korizmenoga susreta redovnica grada Zagreba sa zagrebačkim nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanićem, koji će se održati u četvrtak 16. ožujka 2017. Budući da će susret biti posvećen Drujoj sinodi Zagrebačke nadbiskupije, redovnice su dogovorile način njihova doprinosa susretu, tijekom kojega će iznijeti svoja iskustva i dojmove o dosadašnjem radu Sinode.

Izvor: redovnistvo.hr

Proslava utjelovljenja Božje ljubavi

Od 22. do 24. ožujka u samostanu „Nazaret“ na Drenovi p. Roze Palić, APST, predvodio je trodnevnicu uoči svetkovine Blagovijesti koja se na poseban način slavi u Kući matici naše Družbe. Tijekom trodnevne duhovne pripreve, u zajedništvu s vjernicima laicima, slavili smo otajstvo Božje ljubavi u sakramentima pomirenja i euharistije, u molitvi klanjanja, prošnje i zahvaljivanja, u međusobnom susretanju i razgovorima kako bismo sve više, po primjeru nazaretske Djevice, bili osobe prihvaćanja, ispunjenja i veličanja Božjega milosrdnog plana spasenja. Ono se uvijek događa u susretu „srca Boga koji dolazi ususret i čovjekova srca“ (Papa Franjo, *Misericordia et misera*, br. 16).

Božja Riječ koja nam se nudila u liturgijskim slavljinama tih nas je dana na poseban način i po nadahnutim riječima p. Roze Palića poticala na razabiranje Božjih riječi između mnoštva riječi i izazova koji nas okružuju, na slušanje Božjeg glasa, na poslušnost Božjoj volji i vršenje Božjih zapovijedi. U dinamici života koji nam se pruža po Božjem planu spasenja, tj. u riječi Božjoj, u euharistiji i u ljubavi prema Bogu i bližnjima, naša je snaga, a u služenju naša pobjeda nad svime što Božje planove osporava, isticao je p. Roze tijekom prvog dana trodnevnicе. O pomutnji, tj. skrivenoj dinamici po kojoj se razvija zlo u čovjeku i oko njega promišljali smo drugoga dana duhovne obnove. „Isus, pobjednik nad zlom i smrću, pokazao nam je kako toj dinamici stati na kraj.“ U znak zahvale poslije sv. mise ostali smo u klanjanju pred Presvetim Oltarskim Sakramentom u kojem Isus, iako skriven u komadiću kruha, ne prestaje biti Bog s nama.

U predvečerje svetkovine Božja riječ nas je na putu pripreve dovela pred ono što je zapravo najvažnije – ljubav prema Bogu i prema bližnjima. „Iz Ljubavi stvoreni i na Ljubav pozvani, a često pogubljeni na putu spasenja, pozvani smo prihvatiti izazov ispravljanja krivih

slika o Bogu i o bližnjima, otvoriti se ljubavi Duha Svetoga i gledati se iznutra gdje u dubini svakog čovjeka odjekuje Istina koja sve želi privesti sve većoj mudrosti života. U tom procesu često čovjeka sputavanju njegove rane uzrokovane grijesima koje samo Isus ima moć izliječiti.“ Stoga je nakon euharistijskog slavlja i uvodnog nagovora na temelju biblijskog teksta uslijedila molitva za nutarnje iscjeljenje kojom je i zaključena ovogodišnja trodnevna duhovna obnova uoči svetkovine Blagovijesti.

Na dan svetkovine, 25. ožujka, sv. misu u 10 sati predvodio je

mons. Gabrijel Bratina koji je u prigodnoj propovijedi istaknuo kako se na samom početku novog saveza između Boga i ljudi, u utjelovljenju, očitovalo nešto što je u starom savezu nedostajalo. „Naime, u Blaženoj Djevici Mariji očitovala se savršena poslušnost i vjernost Božjem planu spasenja. Njezino prihvaćanje volje Božje bilo je prihvaćanje jednog zadatka, a ne slavlje nekog trijumfa, i to u skrovitosti i poniznosti Nazareta, pa i izvan njega sve do brda Kalvarije. U ovom otajstvu utjelovljenja druge božanske osobe - Marija je ponizna službenica koja prima Božje planove i ispunjava što joj je zadano posredstvom Božjeg glasnika. Na taj način iz onoga što je bilo nesavršeno u starom savezu između Boga i ljudi, po Mariji postaje uzvišeno. Po njezinu primjeru i mi smo pozvani izvršavati Božja nadahnuća, a to ne možemo ako ne primamo Božje Riječi, ako nismo stalno s Isusom napose u sakramentima“, istaknuo je mons. Bratina.

Večernje euharistijsko slavlje predvodio je vlč. Tomislav Miletić koji je u homiliji naglasio „potrebu drugoga Božjeg utjelovljenja – po Duhu Svetom, u ljudima kako bi Bog nastavio mijenjati ljudsku povijest u povijest spasenja. Tajna tog novog stvaranja je naša ‘stopljenost s Bogom’, tj. pobožanstvenjenje koje se u Blaženoj Djevici Mariji ostvarilo na savršen način. Ona je postala Bogorodica. Ona nas ljubi potpuno majčinski

i posve božanski. Za što se zauzima, čini to u potpunom jedinstvu s Bogom, jer se njezina volja ne razlikuje od Božje volje. Iako daleko od tog uzora, svima nam je krenuti na taj put – put sjedinjenja s Bogom, jer je to jedini pravi put. S tog razloga Bog je postao bogočovjekom u Isusu Kristu, jer nam je htio biti tako i toliko bliz da s nama bude nerazdvojan“, zaključio je vlč. Miletić. Euharistiju je pjevanjem animirala vokalna skupina KUD-a „Zvir“ iz Donjeg Jelenja pod ravnanjem prof. Davora Juretića, a nakon misnog slavlja uslijedio je prigodni program koji su za sve prisutne priredili članovi Frame.

s. Marijana Mohorić

Posjet nadbiskupa Želimira Puljića

U uskrsoj osmini, 18. travnja, u Kući matici na Drenovi posjetio nas je mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup. On je u Opatiji, 19. travnja, nastavnicima i učiteljima održao predavanje o temi: *Prekretnice Domovinskoga rata*. Sestrama na Drenovi nadbiskup je iz spomenutog predavanja govorio o ulozi Crkve i njezinih duhovnih pastira na dubrovačkom području u vrijeme Domovinskog rata naglasivši: *Proljeće novih nada i sloboda; Zimu agresije; Proljeće slobode i demokracije*. Ljudi su bili puni nade i želje da najavljene i provedene promjene prođu bez straha i s pouzdanjem u novi život mira i slobode. *Zima agresije* bila je prožeta brojnim nevoljama. Tada se nije moglo samo stajati i promatrati, nego Boga moliti za pomoć i pronalaziti načine kako u vrijeme rata i zla ostati na strani dobra. Govoreći o poteškoćama na početku svoga biskupskog služenja, spomenuo je uzore koji su mu pomogli da je, uz Božju pomoć i molitve vjernika, mogao sve izdržati i ostati uz narod. „Dva uzora bila su mi od silne pomoći: Sveti Ivan Pavao II. koji me imenovao dubrovačkim biskupom i kardinal Franjo Kuharić koji me zaredio. Obojicu sam silno volio i poštovao. I od njih učio. Bog zna kako bi se sve okrenulo da nije bilo kardinala Kuharića u Hrvatskoj i glasa svetoga Ivana Pavla II. iz Vatikana koji je zaklinjao ‘neka se zaustavi ruka koja ubija!’“, istaknuo je nadbiskup Puljić. Prisjećajući se toga vremena, posvjedočio je kako usprkos teškim i često bezizlaznim situacijama nijednog trenutka nije pomišljao napustiti Dubrovnik i ljude u njemu. Nastojali su živjeti svakidašnji život, družiti se, moliti, slaviti liturgiju i održavati koncerte. Iz toga vremena potječu i dva

oratorija, dva glazbena umjetnička djela. Jedno u čast nepokorenog gradu maestra Đele Jusića „Istina o Gradu slobode“, a drugo u čast porušenom, ali i obnovljenom križu na Srđu maestra Šime Marovića „U ovom ćeš znaku pobijediti“. Svojim apelima za pomoć nadbiskup se obraćao Svetom Ocu i mnogim državicima u svijetu, a radio-porukama vjernicima i stanovnicima Dubrovnika i okolice ulijevao nadu, hrabrio ih i poticao na molitvu.

Zahvalili smo mons. Puljiću koji, uz nadbiskupsku službu obnaša i dužnost predsjednika HBK, za posjet i podijeljeno iskustvo ratnih strahota Domovinskog rata i iskustvo Božje blizine i vjere, jer nam je jedina snaga i nada bio Bog.

s. Nives Stubičar

Čovjek - biće dijaloga

Na spomendan sv. Josipa Radnika, 1. svibnja, u Kući matici održana je peta godišnja skupština Družbe. Tom prigodom okupio se veći broj sestara iz svih naših zajednica kako bismo još jednom u molitvi, druženju i radu promišljale o sebi, Družbi i poslanju na koje smo pozvane.

Nakon uvodnog pozdrava vrhovne glavarice s. Nives Stubičar, prisustvovala smo predavanju o temi: „Čovjek – biće dijaloga“. Predavanje se temeljilo na važnim biblijskim tekstovima Knjige postanka (Post 2, Post 4, Post 32), a održala ga je naša s. Silvana Fužinato. Tema predavanja bila je postavljena između dvije važne komponente našega života: Sveto pismo i dijalog. S jedne strane, Sveto pismo kao temelj i izvor svakoga kršćanskog, a napose redovničkog života, a s druge, dijalog kao konstitutivni dio našega postojanja. S. Silvana je prikazala čovjeka kao biće dijaloga u svjetlu objave, a nakon toga uslijedio je rad u skupinama u kojima smo imale priliku izreći svoj osobni stav i razmišljanje o življenju dijaloga unutar zajednice. Na kraju smo međusobno podijelile rezultate rada, a s. Silvana je iznijela zaključke. Zatim smo se uputile u samostansku kapelu gdje je naš dijalog dobio i jedan dublji smisao, odnosno usmjerile smo svoje misli, riječi i djela prema Gospodinu u euharistijskom slavlju koje je predvodio fra Ivan Miklenić uz koncelebraciju mons. Gabrijela Bratine. Naš rad i druženje zaključile smo zajedničkim objedom i rekreacijom. Obogaćene još jednim korisnim i lijepim susretom koračajmo naprijed svjesne ljepote poslanja koje živimo!

s. Martina Vlahović

Proslava blagoslova kapelice u Slatini

Jedan od značajnijih datuma i događaja za našu redovničku zajednicu u Slatini svakako je 30. svibnja, jer je na taj dan 1994. godine blagoslovljena kapelica u našem samostanu i od tada je Isus pod euharistijskim prilikama stalno nazočan među nama.

Ove godine prisjetile smo se da se u njoj također dvadeset i tri godine redovito, barem jedanput tjedno, slavi euharistija i sestre i prisutni vjernici mole za potrebe Crkve, Družbe i Božjega naroda. Ovu obljetnicu proslavile smo zahvalnom sv. misom koju je predvodio preč. Nikola Jušić, župnik župe bl. Ivana Merza u Slatini, u zajedništvu s vlč. Draganom Hrgićem, župnikom župe sv. Josipa u Slatini na čijem je području i naš samostan. Dvadesetak vjernika koji se i inače svakog 29. u mjesecu na spomen preminuća službenice Božje Majke Krucifikse okupljaju na cjelodnevno klanjanje u našoj kapelici, uzveličali su ovo slavlje svojom molitvom i pjesmom. U prigodnoj propovijedi preč. Jušić pojasnio je važnost bogoslužnog prostora rekavši:

„Bog je svuda, na svakom mjestu, ali postoje prostori koje je Bog odabrao za se i za nas. Prostori u kojima želi progovoriti nama, prostori u kojima nas želi poučiti kako moliti i slaviti svete Tajne. Zato treba imati na umu, kada ulazimo u crkvu da ne ulazimo radi kipova i slika, radi susreta jedni s drugima, nego u poniznosti duše ponajprije biti učenici, a onda biti slavitelji Boga, nebeskog Oca svih ljudi, slavitelji otajstava koja su se za nas dogodila i koja se događaju, biti molitelji da se svi ljudi spase i dođu do spoznaje istine. U ovom prostoru naše časne svakodnevno uče i mole nebeskog Oca da budu dostoj-

ne proslaviti Njega i da se On u njima proslavi. U tom prostoru okupljaju i pozivaju vjernike da zajedno s njima budu slavitelji otajstva euharistije. Zato su ovi prostori male crkve koje čine Božja djela. Veliko djelo ljubavi, otkupljenja možemo izvršiti samo onda ako smo u blizini Očevoj, ako vršimo Božju volju“, istaknuo je propovjednik.

Nakon svete mise okupljeni vjernici zahvalili su sestrama što im svakog 29. u mjesecu omogućuju u svojoj kapelici trenutke sabranosti i klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Kapelica je premala, pa je i susjedna soba dodana za molitveni prostor.

Neka po zagovoru Blažene Djevice Marije, Gospe Lurdske kojoj je posvećena naša kapelica mnogi dobiju uslišanje svojih molitava. Isto tako molimo da još mnogi upoznaju našu Majku Utemeljiteljicu, službenicu Božju Mariju Krucifiksu Kozulić i njoj se utječu u svojim potrebama. Vjernici u župnoj crkvi sv. Josipa to čine svakoga dana. Zahvaljujemo našim svećenicima vlč. Draganu Hrgiću i preč. Nikoli Jušiću na zajedničkoj suradnji u našem apostolatu.

Sestre iz Slatine

Četiri godine riječkog hospicija

Riječki hospicij „Marija Kozulić“ obilježio je u ponedjeljak 30. siječnja 4. obljetnicu djelovanja te Svjetski dan bolesnika. Na skromnoj i intimnoj proslavi u dvorani hospicija okupili su se predstavnici osnivača, Riječke nadbiskupije, Caritasa, Bogoslovnog sjemeništa, medicinsko osoblje te volonteri. Riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić prisjetio se početaka koji nisu bili nimalo laki za osnivače, ali i medicinsko osoblje. Inicijativa je postojala još od ustanovljenja Svjetskog dana bolesni-

ka kojega je 1992. ustanovio sv. Ivan Pavao II. i koji se od tada obilježava i u Rijeci. O nužnosti ustanove za palijativnu skrb govorilo se na tribinama koje su u više navrata organizirane, a svoja iskustva podijelili su i gosti predavači iz Poljske, zemlje koja je jedna od vodećih po broju ovakvih ustanova u Europi. Zahvaljujući stručnim osposobljavanjima u inozemstvu i razgovorima s ljudima iz struke, danas postoji dobra suradnja riječkog hospicija s kolegama iz Avignana, Slovenije i Neussa, rekao je nadbiskup. Dodao je kako su u tim počecima korisna bila iskustva inozemnih kolega od kojih se puno toga naučilo te je riječki hospicij opremljen po europskim standardima. Sav prostor uredila je Riječka nadbiskupija, a opremljen je uz pomoć Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije. U prvim mjesecima rad je financirala samo Riječka nadbiskupija. Ubrzo se uključio Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje koji plaća djelatnike, dok daljnju brigu za održavanje zgrade ima Riječka nadbiskupija, rekao je nadbiskup. Medicinskom osoblju i volonterima čestitao je 4. obljetnicu i zahvalio im na stručnom radu i toplini pristupa svakom bolesniku.

Na kraju je obišao bolesnike i darovao im medaljice s likom Majke Božje. Prvi pacijent primljen je u hospicij 4. veljače 2013. i tu prvu godinu imali smo jako malu popunjenost, rekla je ravnateljica prvog hrvatskog hospicija s. Daniela Orbanić. Govoreći o počecima, kazala je kako su uz nedostatak educiranoga medicinskog osoblja, imali samo jednu liječnicu. Godine 2016. sklopljen je ugovor s Kliničkim bolničkim centrom Rijeka zahvaljujući kojemu s pacijentima rade četiri liječnika, poručila je ravnateljica. Dodala je kako su osoblje i volonteri danas kao jedna obitelj te da se u hospicij prima-ju svi, bez obzira na vjersku ili drugu pripadnost. Jedini kriterij je dijagnoza.

Također, ne primaju se pacijenti oboljeli od Alzheimerove bolesti kao ni oni koji su doživjeli moždani udar. Uzimajući u obzir da pacijenti borave oko 15 dana u ovoj ustanovi, liječnici za navedene bolesnike ne mogu procijeniti koliko bi trajao njihov boravak. Osim toga, ravnateljica naglašava kako postoje i oni bolesnici koji su se u hospiciju oporavili i vratili na kućnu njegu. Na kraju je kazala kako se vodi briga i o molitvi za sve pacijente te da se svakog 12. u mjesecu u kapeli Bogoslovnog sjemeništa „Ivan Pavao II.“ služi misa u 18.30 za sve koji su bili u hospiciju.

Izvor: ri-nadbiskupija.com

Posthumno slovo o dobroj duši Hospicija Marije K. Kozulić

Marija Petković bila je profesorica i predstojnica Katedre za onkologiju i radioterapiju Medicinskog fakulteta u Rijeci, bila je liječnica specijalistica pri Klinici za radioterapiju i onkologiju riječkog KBC-a. Medicini i liječenju dala je više od tri desetljeća svoga života. Bila je članica različitih stručnih društava i organizacija. Volonterka riječkog Hospicija bila je pune četiri godine; od samog osnutka kad nije bilo lako poslagati organizam i krenuti u profesionalno funkcioniranje. Od travnja 2014. službeno je potvrđena i delegirana od strane KBC-a Rijeka kao liječnik onkolog u Hospiciju. Učvrstila je i razvila suradnju bolnice i nadbiskupijske ustanove za palijativnu skrb koja je danas širom Hrvatske svima postala primjerom odlične prakse. Govorila je da su joj hospicij i onkologija dvije

velike ljubavi. Pomogla je mnogima, liječila je mnoge - stotine su u pitanju, ublažavala im boli, ispraćala ih u vječnost. Lice Marije Petković smirivalo je i zdrave i bolesne. U travnju 2017. prelazi upravo na stranu onih koje je nesebično bodrila i držala za ruke. Postaje hospicijski pacijent. Umire u Krucifiksinoj kući na sam dan Uskrsa, u kući kojoj je dala nemjerljivo mnogo. Hospicijskom epizodom, doživjela je istinsku potpunost. Njezin udio u hospicijskom životu je poput srebrne niti u tapiseriji i ne može nestati. Proputovala je kroz nadbiskupijsku palijativu meteorski, u oba smjera i upravo s tog mjesta, s osmijehom na usnama, vinula se u plavetnilo. Imala je pregršt ideja vezanih uz rad s umirućima, ali je plan nebeskog Oca bio drukčiji. Nama koji smo ostali, pokazao je na blago koje smo imali, poučio nas da uvijek treba gledati i činiti dobro i za drugoga živjeti. To je bio način naše drage Marije Petković dobre duše i dobre majke riječkog Hospicija Marije Krucifikse Kozulić.

Jasna Buketa

Duhovna obnova za roditelje djece u našem dječjem vrtiću i jaslicama

U Kući matici na Drenovi održana je 19. veljače duhovna obnova za roditelje djece Dječjeg vrtića „Nazaret“ te P. O. „Mima“. Cjelodnevnu duhovnu obnovu s početkom u 9.30 sati predvodio je fra Diego Deklič, moderator Duhovnog centra na Košljunu.

Nakon molitvenog uvoda održao je predavanje tumačeći biblijski tekst (Mk 5, 21-43): „Kći Jairova, Ozdravljenje bolesne žene“ koja je dvanaest godina bolovala od krvarenja. U ovom odlomku glagol dotaknuti ima ključnu ulogu. U jednom i drugom slučaju čudesni zahvat događa se fizičkim dodirnom. Žena dodiruje Isusove haljine, a Isus prima djevojčicu za ruku. Glagol dodirnuti ponavlja se četiri puta. Izražava na materijalan način ono što je zapravo, vjera: osobni dodir - kontakt s Isusom po kojem dobivamo sposobnost ponovnog života. Od mjesta gdje je Jair susreo Isusa i usrdno ga molio: „Kćerka mi je na umoru! Dođi, stavi ruke na nju da ozdravi i ostane u životu!“ do njegove kuće ima nekoliko zastoja: najprije susret s bolesnom ženom, zatim vijest da je djevojčica umrla, pa susret s narikačama... Dakle, do konačnog susreta - spasenja povorka s Isusom nailazi na prepreke koje ga zaustavljaju i čine se kao gubljenje vremena do bolesne djevojčice, no za Isusa ništa ne predstavlja zapreku, izuzev pomanjkanje vjere, to je jedina zapreka. Zato Isus, kad je nadstojnik Jair primio poruku: „Kći ti je umrla. Čemu dalje mučiti učitelja?“ nadstojniku kaže: „Ne boj se! Samo vjeruj!“ Koliko je ova duhovna obnova značila roditeljima i koliko im znače susreti koje organiziramo za njih, pročitajte iz pera jednog roditelja:

„Dnevni ritam roditelja podređen je potrebama obitelji koje nas vrlo često zaokupe cijeli dan, a ponekad dok su djeca mala i noć. U tom razdoblju, 'ja' kao roditelj, ali i dalje osoba s individualnim potrebama, vrlo često zaboravljam sebe jer su mi prioritete potrebe djece i posla. Takva dinamika dnevnih aktivnosti i briga dovodi

do otuđenja od vlastitog 'ja' i vlastitih potreba. Kako se Bog u svemu tome isprepliće, individualna je stvar i sastoji se vrlo često od molitve Bogu da podrži naša nadanja za potrebe koje nadilaze naše snage. Međutim, pravi susret s Bogom uvijek zahtijeva da stanem, razmislim, postavim si pitanje, ostanem u tišini i dadem prostora Bogu. Osobno sam se s Bogom susreo mnogo puta i tvrdim da je živ, ali i dalje sâm sebe nalazim kako propuštam priliku da se susretнем s njim u vremenu kad meni odgovara, jer moram iz dnevnog ili tjednog rasporeda nešto ispustiti. Izgleda jednostavno, ali praksa pokazuje da se za takav ritam treba potruditi. Kada se dogodi organizirani susret s Božjom riječi, a djeca su zbrinuta, tada imam priliku biti onaj koji sluša - prima, a Bog onaj koji daje. To je prirodno stanje, jer prepoznajem da tada nemam druga razmišljanja, nego samo osluškujem i primam što se obrađuje u temi. Moram istaknuti da je razmatranje ovoga odlomka iz Markova evanđelja gdje Isus čini dva ozdravljenja - prvo Jairove kćeri, a drugo žene s krvarenjem u kojima i Jair i žena imaju vjeru, dalo i meni priliku poistovjetiti se s tim likovima, napose kad vapijem za dijete ili kada sam ja kao žena iz Evanđelja, potreban Isusa. Fra Diego je izvrsno prezentirao biblijski tekst koji sam više puta slušao, ali ovdje sam ga tek potpuno čuo i razumio. Samo takvo detaljno i polagano tumačenje daje priliku da se poistovjetim s osobama toga vremena i da nakon predavanja osjećam kao da sam se susreo s prijateljem kojega dugo nisam čuo ni vidio. Volio bih da jednoga dana ovakvi susreti budu na inicijativu roditelja jer bi to govorilo koliko želimo imati Boga u svojem životu i da prakticiramo vjeru kao način života, a ne kao obvezu. Trebam biti iskren i reći kako sjetiti se Isusa tijekom dana, nije jednako kao piti s ovakvog izvora, s tom misli zahvaljujem svima u organizaciji ovoga susreta koji su omogućili roditeljima da mogu neometano biti na predavanju." (Dubravko Antičić)

Hvala Bogu koji nam daje priliku da njegove riječi i ljubav svjedočimo ljudima koje nam naš apostolat stavlja na životni put.

s. Kristina Tunić

Framaški susret o Riječkoj Majci

Nas petero mladih 24. veljače započelo je svoj put u Frami na Trsat. Velikodušna srca Kristu smo rekli: „Evo me!“ tijekom obreda primanja u Framu u kapeli zavjetnih darova. Našeg primanja ne bi bilo bez podrške našega bratstva. Velika hvala našoj voditeljici formacije Lucijani Bilušić i našem fra Tomislavu Faletaru. Nakon obreda animirali smo svoj prvi susret, a naša tema bila je o Riječkoj Majci Mariji Krucifiksi Kozulić koja je za svoga života često s obitelji ili sama hodočastila na Trsat.

Temu smo prihvatili na prijedlog Anamarije F. koja je preuzela brigu oko prikupljanja materijala kod sestara na Drenovi i glavnu ulogu u našem igrokazu „Riječka Majka“ koji smo sastavile u nekoliko dijelova i u kojem su sudjelovali svi primljenici. Naš susret upotpunile su časne sestre iz Družbe sestara Presvetog Srca Isusova s. Tajana, s. Martina i s. Marijana, koje su nam predstavile sadašnja djela apostolata Družbe. Stekli smo nova poznanstva i upoznali se sa životom i djelovanjem Marije Krucifikse Kozulić, ali i međusobno. Prepuni doživljaja nastavljamo svoj put prema obećanjima! Na tome putu neka nas zagovorom prati i Majka Marija Krucifiksa kako bismo i mi mogli jednom reći da smo ispunili svoje poslanje!

Daria Ljevar

Različitost u svjetlu čovjekova i Božjega pogleda

Biblijski susreti u Alagovićevoj

„Filip pritrča i ču gdje onaj čita Izaiju proroka pa će mu: ‘Razumiješ li što čitaš?’ On odvra- ti: ‘Kako bih mogao ako me netko ne uputi?’“ (Dj 8, 30).

Biblija je Božja riječ upućena svima nama jer Božja ljubav želi doprijeti do srca svakoga čovjeka. Biblija je stara, ali i posve suvremena. Zapravo, riječ je o maloj knjižnici od 73 knjiga od kojih 46 pripada Starom, a 27 Novom zavjetu. Stvarali su je ljudi nadahnuti Božjim Duhom te možemo reći da ona ima i Boga i čovjeka za autora. Kao takva sadrži mnoge književne vrste

koje je potrebno razumjeti u svjetlu i duhu vremena u kojemu je nastala. Glavni cilj je znati otkriti da smo Božji miljenici, da nas Bog vodi, ljubi i štiti, da nam oprašta grijeha te da nam je darovao Spasitelja Isusa koji je iz ljubavi prema nama položio život, uvodeći nas u puninu zajedništva s Bogom.

Kako bismo mogli potpunije i točnije razumjeti Božju poruku objavljenu u Svetom pismu, potrebna nam je pomoć. U tom svjetlu zahvalni smo Bogu za s. Silvanu Fužinato koja je doktorirala iz biblijske teologije te je mnogo truda, samoprijedora i ljubavi uložila da bi drugima tumačila biblijske tekstove, riječju i osobnim svjedočenjem. Uz svoje profesorske obveze, u samostanu u Zagrebu, u Alagovićevoj ulici, upriličila je tzv. biblijske susrete za vjernike laike. Osobno svjedočim radosnom dolasku ljudi kao i njihovoj velikoj zahvalnosti. Susreti se održavaju subotom u 19 sati. Polaznike srdačno dočekuje s. Silvana te ponekad s. Danijela ili s. Viliberta. Svi se i imenom poznamo. Iz susreta u susret, potaknuti svjedočanstvom redovitih polaznika, dolaze novi članovi koji se brzo uklope. Susreti počinju molitvom nakon koje slijedi izlaganje biblijskoga teksta, kratka meditacija u šutnji, razgovor, zahvalna molitva i pjesma. Nakon svakoga susreta je druženje i čašćenje koje pripreme sestre i sudionici susreta. Vesela lica, puni dojmova i pitanja sudionici odlaze svojim kućama radosno, očekujući novi susret. Zahvaljujući velikom trudu gospodina Drage Hendriha koji redovito snima susrete tako da ih oni koji su bili spriječeni, kao i drugi zainteresirani, mogu pratiti na internetskoj stranici (https://www.youtube.com/watch?v=S-pAOpSEV_0&t=3s).

U ovogodišnjim susretima promišljali smo o različitosti u svjetlu čovjekova i Božjega pogleda. U odnosu Adama i Eve razmatrali smo o različitosti kao jednoj od temeljnih značajki čovjeka (Post 2, 4b-25). O različitosti u dinamici međuljudskih odnosa te o načinu njezina autentičnog življenja, razmišljali smo na primjeru Kajina i Abela (Post 4, 1-16), Ezava i Jakova (Post 25; 27; 32; 33), Sare i Hagare (Post 16; 21). U Isusovim odnosima prema grešnici (Lk 7, 36-50), gubavcu (Mt 8, 1-4) i uzetom (Mt 9, 1b-8) pokušali smo definirati Božji pogled prema drugomu i drukčijem nastojeći ga usvojiti u svojem osobnom životu.

Zadnje predavanje u ovoj školskoj godini bilo je u subotu 27. svibnja u 19 sati o temi: „Isus i uzeti“ (Mt 9, 1b-8). U riječima i djelima koje evanđelist Matej donosi (Mt 8 i 9) Isus objavljuje svoj mesijanski identitet i program svoga mesijanskog djelovanja. U Isusovoj moći opraštanja grijeha Bog objavljuje svoju spasenjsku moć. Uzeti nema imena, zato se mi lakše

možemo identificirati i pitati se u čemu sam ja uzet? I meni je jako bitno čuti riječi: „Oprošteni su ti grijesi!“ Sveta ispovijed je bitna u mom životu. No jednako tako moram znati oprostiti sebi i drugima.

Nakon predavanja i zahvalne molitve snimili smo ispred samostana nekoliko fotografija i vratili se u samostan gdje smo, uz čašćenje, raspravili što smo čuli i međusobno se bolje upoznali. Ovaj put veliku pozornost privukla je torta koju je za ovu prigodu ispekla i ukasila s. Silvana. Slavlje je trajalo dugo u noć s pjesmom zahvale za trud i ljubav koje je s. Silvana uložila. Samostan u Alagovićevoj dobio je još jedan smisao postojanja. Zahvalni s. Silvani i ostalim sestrama molimo da Gospodin blagoslovi posijano sjeme te da ono urodi Božjim plodom na njegovu slavu, a nama na spasenje. Bogu hvala! Nadamo se i radujemo novim biblijskim susretima sljedeće akademske godine.

s. Rozalija Težak

Proljetni šahovski turnir u našem Domu

Nakon dugih priprema, mnogih treninga i rasprava o tome kako što napraviti, došao je i taj dugo očekivani dan, petak 24. veljače. Divan kišni dan koji je bio savršen za Proljetni šahovski turnir, kojemu je prvi put u njegovoj povijesti organizator bio upravo naš Dom. Oko devet sati ujutro počele su pristizati prve ekipe drugih domova, naših konkurenata, muških i ženskih, i to redom:

MUŠKE ŠAHOVSKE EKIPE

1. Učenički dom „Plitvička jezera“, Korenica
2. Učenički dom „Tomislav Hero“, Bakar
3. Dom Željezničke tehničke škole Moravice
4. Učenički dom Lovran
5. Učenički dom Karlovac
6. Učenički dom „Podmurvice“, Rijeka
7. Dom učenika Sušak, Rijeka

ŽENSKJE ŠAHOVSKE EKIPE

1. Učenički dom „Plitvička jezera“ 1
2. Učenički dom „Plitvička jezera“ 2
3. Dom učenika Sušak 1
4. Dom učenika Sušak 2
5. Učenički dom „Podmurvice“
6. Ženski učenički dom Marije Krucifikse Kozulić 1
7. Ženski učenički dom Marije Krucifikse Kozulić 2

Važno je napomenuti da su naš Dom predstavljale dvije ekipe: u prvoj su bile učenice Ada O. i Sara S., dok su Laura N. i Neli S. bile u drugoj.

Nakon ugodnog druženja uz grickalice i sokove u našoj blagovaonici, ušli smo u dvoranu gdje nam se obratila ravnateljica s. Anita Crnković riječima: „Svi ste vi pobjednici, kako god završio ovaj turnir!“, ohrabrivši nas na taj način za igru. Turnir su glazbenom točkom otvorile učenice Donata V., Ada O. i Sara S. pjesmom „Lost on you“, a nakon sučeve pozdravne riječi i uputa, konačno smo počeli s igrom. Igralo se hrabro i pošteno, tu i tamo s kojom usmenom opomenom zbog glasnog razgovora. Bilo je stvarno svega: oduzimanja figura, gubljenja na

vrijeme, gubljenja zbog stresa i publike koja se već skupila oko tvojeg stola jer si dio zadnjeg para koji još uvijek nije završio... A s druge strane, oni koji su bili staloženiji, pobjeđivali su.

U vremenu između partija, moglo se svratiti do blagovaonice, pojesti nešto i zamoliti naše šahovske „prvakinje“ Antonelu B. i Mikelu O. da te „izbave“ iz stresnih situacija. Nakon njihovih pozitivnih poruka: „Ma daj, smiri se!“, „E super ste dosad, ja sam ponosna, samo tako naprijed“ ili pak „Moraš igrat' brže!“, vratili bismo se natrag odigrati još jednu partiju. I dok smo se mi tresle od straha, a njih dvije bile smirene, završila bi još jedna partija. No bilo je tu i trenutaka kada smo mi bile vrlo taktične, a one su si „kidale živce“, npr.: „Joj, imala si tamo mat s kraljicom, da si samo ono pojela“ ili „Kakvo je ono bilo otvaranje? Mislim stvarno.“ I tako partija po partija, potez po potez, savjet po savjet, nekako smo došli do kraja, kada je uslijedila podjela zahvalnica za sudjelovanje svim sudionicima te priznanja, medalja i pehara za one najbolje.

Rezultati su bili sljedeći: u kategoriji muškog šaha 3. mjesto osvojila je ekipa iz Doma učenika Sušak, 2. mjesto pripalo je ekipi Učeničkog doma „Plitvička jezera“, dok je titulu najboljih opravdano ponijela ekipa Doma Željezničke tehničke škole Moravice.

Glede ekipa u konkurenciji učenica poredak je sljedeći: 3. mjesto osvojile su učenice iz Učeničkog doma „Podmurvice“, 2. mjesto pripalo je ekipi Doma učenika Sušak 2, a titulu najboljih opravdano je ponijela ekipa Učeničkog doma „Plitvička jezera“ 1, dok su naše učenice osvojile 7. (ekipa br. 2. Neli S. i Laura N.), odnosno 4. mjesto (ekipa br. 1. Ada O. i Sara S.), što je izvrstan rezultat s obzirom na to da je riječ o igračicama koje se natječu drugi (Ada i Sara), odnosno prvi put (Neli i Laura) u ovom sportu. Najboljim igračem Turnira proglašen je učenik Borna Glavač, član ekipe Učeničkog doma „Plitvička jezera“, a najboljom igračicom proglašena je učenica Ana Kruljac, članica ekipe Doma učenika Sušak.

Moram istaknuti da je taj dan bio posebno važan za cijeli naš Dom. Svi su nastojali dati sve od sebe kako bi se naši gosti osjećali udobno u ozračju zdravoga natjecateljskog okružja. I uspjeli su. Hvala Antoneli B., Mikeli O., ravnateljici s. Aniti, odgojiteljicama Dolores i Katarini, sestrama kuharicama s. Josipi i s. Tomislavi te svim zaposlenicima Doma, kao i učenicama

koje su sudjelovale u pripremi i organizaciji, počevši od kreativnog uređenja panoa do izravnog sudjelovanja na Turniru, bilo glazbeno ili pomaganjem pri posluživanju!

Nakon završetka službenog dijela, svim sudionicima u domskoj blagovaonici poslužen je obilan ručak koji je, vjerujem, „nadoknadio“ izgubljenju energiju. Na samom kraju uslijedilo je zajedničko fotografiranje svih sudionika.

Ovo je bio moj prvi turnir pa nisam imala neka velika očekivanja, no Sara S. i Ada O. bile su izvrsne, a u jednom trenutku čak su imale priliku osvojiti prvo mjesto! Nažalost, nisu uspjele, ali su se „junački“ borile do samoga kraja. Hrana je bila ukusna, ljudi izvrsno, sportski raspoloženi, ozračje odlično. Usudila bih se, u ime svih sudionika, izjaviti da bolji turnir nismo mogli poželjeti!

Neli S., 1. r. Prve riječke hrvatske gimnazije

Onog trenutka kada nas je ravnateljica s. Anita obavijestila da ćemo baš mi biti domaćini ovogodišnjega Proljetnog šahovskog turnira, nismo mogle doći k sebi od sreće i uzbuđenja. Niti jedna stvar glede organizacije ili pomoći nije nam bila teška, jer je ovo domaćinstvo bilo ono što smo vidjele kao nagradu za svoj dosadašnji trud i uspjeh na šahovskom polju tijekom svih ovih godina. Bio je predivan osjećaj biti dio ekipe, pobjeđivati, doživjeti poraz, biti u društvu drugih šahista, pjevati i družiti se s njima poslije završetka natjecanja... To nam nitko nikada neće moći oduzeti!

Suprotno očekivanjima, ovaj put nismo igrale, već smo dale priliku mlađim „snagama“, no svaku njihovu pobjedu i svaki poraz doživljavale smo vrlo osobno te moramo istaknuti da smo bile i jesmo veoma ponosne na njihove rezultate!

Biti dijelom Turnira bilo je nezaboravno iskustvo, gotovo da smo mogli opipati posebnu pozitivnu energiju koja se toga dana itekako osjećala u našem Domu.

Antonela B., 4. r. Gimnazije A. Mohorovičića i Mikela O., 4. r. Medicinske škole u Rijeci

Mladi pomažu potrebitima

U samostanu sestara Presvetog Srca Isusova na Donjoj Drenovi od listopada 2016. godine nas nekoliko učenika sedmih razreda OŠ „Fran Franković“ redovito sudjelujemo u kreativno-karitativnoj grupi. Sastajemo se svakoga četvrtka i izrađujemo razne predmete koje zatim prodajemo u humanitarne svrhe.

Ove školske godine sudjelovali smo u dvije humanitarne akcije. Prvi put smo prodajom ukrasa za Uskrs prikupili novac kojim smo zatim kupili hranu za socijalnu samoposlugu u Rijeci. Drugi naš projekt bio je vezan uz dane sv. Vida. Na riječkom Korzu ponudili smo prolaznicima različite maštovite predmete: magnete, svijećnjake, sapune... Naravno, cilj je bio predstaviti našu školu i pomoći potrebitima. S našom vjeroučiteljicom s. Martinom odlično se zabavljamo, ali i marljivo radimo kako bismo pomogli drugima.

Lucija Lopac, učenica 7.b razreda

Susret koji mijenja život

Uoči pete korizmene nedjelje, 1. travnja, održana je jednodnevna duhovna obnova za djevojke iz Ogulina koju su pripremile i vodile s. Marijana, s. Tajana i s. Martina. Susret je održan u Kući matici na Drenovi, a sudjelovalo je 40-tak djevojaka 7. i 8. razreda te nekoliko srednjoškolki. Tema susreta bila je *žed u susretu*.

Nakon kratkog upoznavanja i uvodnih riječi započeli smo s radom koji je bio podijeljen u više dijelova. U prvom dijelu susreli smo se s Isusom i Samarijankom na Jakovljevu zdencu (Iv 4, 1-27). Nakon druženja s Božjom riječi djevojke su radom u skupinama upoznale žed dviju žena našega vremena: sv. Majke Terezije iz Kalkute i službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić. Treći dio bio je usmjeren na osobni susret sa živim Bogom koji žeda za svakim čovjekom. Ljudsko srce je poput zdenca, a Isus čeka i pita: „daj mi piti!“. Zauzvrat nudi živu vodu – sebe, što na otajstven način doživljavamo u sakramentima. Tako je nakon molitveno-meditativnog programa uslijedila prilika za sakrament ispovijedi i vrhunac susreta – euharistijsko slavlje koje je predvodio vlč. Tomislav Miletić uz koncelebraciju ogulinskog župnika vlč. Roberta Zubovića. Duhovna obnova je završila u poslijepodnevним satima u prijateljskom raspoloženju i druženju.

s. Martina Vlahović

Radost u redovničkom životu

Prvu ovogodišnju duhovnu obnovu za sestre s riječkog područja održao je 2. siječnja u Kući matici mons. Zdenko Križić, gospićko-senjski biskup, o temi „Radost u redovničkom životu“. O potrebi radosti u evanđeoskom duhu, njezinu izvoru i naravi, dinamika i učincima, kao i nužnosti (samo)formacije za radost, mons. Križić iznio je svoje promišljanje na temelju poticaja iz Sv. pisma i crkvenih dokumenata, ali prije svega iz dugogodišnjeg iskustva posvećenog života, upravo stoga što radost nije beskoristan ukras, nego zahtjev i temelj novoga života. Kako Isusovoj radosti dati više prostora, kako razlučiti pravu radost na koju Isus potiče od one koju nudi duh svjetovnosti, promišljali smo tijekom duhovne obnove u ozračju mira i sabranosti, stoga što je volja Božja u Kristu Isusu da budemo radosni unatoč poteškoćama i jer samo radosna zajednica ima moć privlačnosti, istaknuo je mons. Križić.

s. Marijana Mohorić

Održan I. skup redovničkih ekonomih i ekonomih

U Zagrebu je u franjevačkom samostanu u Dubravi, 9. veljače 2017., održan I. skup redovničkih ekonomih i ekonomih. Organizator skupa je Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica, a odluku o održavanju ovakvog skupa donijeli su redovnički poglavari na Plenarnoj skupštini Konferencije u listopadu 2016. Na skupu su se okupili redovnički poglavari i poglavarice, provincijski i kućni ekonomih i ekonomice – njih oko stotinu. Skup je molitvom otvorio predsjednik Konferencije fra Jure Šarčević, OFMCap., a moderirao fr. Slavko Slišković, dominikanski provincijal i član Vijeća Konferencije.

Održana su tri predavanja. Prvo predavanje je održao predsjednik Konferencije fra Jure Šarčević koji je govorio o bratskoj i evanđeoskoj ekonomiji u zajednicama temeljeći svoje izlaganje u glavnini na Smjernicama za upravljanje dobrima u ustanovama posvećenog života i družbama apostolskog života koje je dala Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života 2014. godine. Fra Jure je kratko izvijestio i o nedavno održanom susretu u Hrvatskoj biskupskoj konferenciji na kojoj su porezni stručnjaci govorili o paušalnom oporezivanju gospodarskih aktivnosti vjerskih zajednica.

Drugo predavanje naslovljeno „Javne pravne osobe Katoličke crkve u hrvatskom zakonodavstvu: pravni i financijski aspekti“ održao je dr. sc. Vjekoslav Bratić s Instituta za javne financije.

Dr. Vjekoslav se posebno osvrnuo na pravni položaj vjerskih zajednica i čestu pogrešku da ih se svrstava u neprofitne organizacije u poreznom smislu. Vjerske zajednice načelno jesu neprofitne organizacije, ali kao organizacije se svrstavaju u vjerske zajednice i za njih vrijedi Zakon o pravnom položaju vjerskih zajednica i dr. Potom je govorio o potrebi transparentnosti i javnosti upravljanja financijskim poslovanjem, međunarodnim ugovorima i praksi poreznih uprava.

Drugo predavanje održao je mr. sc. Ilija Braovac na temu „Porezni tretman vjerskih zajednica u RH“. Govorio je o vrsti poreza koje su vjerske zajednice dužne platiti i porezima kojih su oslobođene.

Posebno je pojasnio obvezu paušalnog oporezivanja gospodarskih aktivnosti vjerskih zajednica pojasnivši je na više različitih primjera. U drugom dijelu skupa, koji je trajao sat vremena, redovnički ekonomski i ekonomski postavljali su izlagačima konkretna pitanja, iznosili dvojbe i iskustva s poreznom upravom.

Izvor: redovnistvo.hr

Skupu su nazočile vrhovna glavarica naše Družbe s. Nives Stubičar i vrhovna ekonomica s. Bernardina Maslač.

Vođenje zajednice

Članice Vrhovne uprave naše Družbe na čelu s vrhovnom glavaricom s. Nives Stubičar i sestrama predstojnicama okupile su se 24. i 25. veljače u Kući matici u Rijeci na Drenovi na formativnom susretu u svrhu promišljanja o temama koje se tiču vođenja zajednica. Susret je protekao u duhu traganja za što vjerodostojnijom obnovom. Povodom 21. svjetskoga dana posvećenog života, papa Franjo je u tom smislu na poseban način upozorio na „napast preživljavanja“ koja posvećeni život može učiniti neplodnim. „Taj nas mentalitet čini reakcionarnima, prestrašenima te se polagano i tiho zatvaramo u svoje domove i sheme. Ta nas napast tjera da gledamo u prošle dane slave. I namjesto da ponovno zapalimo proročku kreativnost koja se rodila iz snova našeg utemeljitelja, mi radije tražimo prečace kako bismo izbjegli suvremene izazove“, istaknuo je papa Franjo. Kako bismo se suočili i s tim izazovom, sastale smo se, kako to predlaže i jedan od posljednjih dokumenata upućenih posvećenim osobama naslovljen „Istražujte“, ujedinjene u istraživanju obzora (usp. br. 11).

Prvi dan susreta koji je započeo u popodnevnom satima animirala je Vrhovna glavarica. Polazeći od Konstitucija i Direktorija Družbe, u razgovoru se tražilo odgovore na određena pitanja koja se tiču duhovnosti, molitvenog života, svjedočanstva zajedništva, upravljanja materijalnim dobrima te administracije. U subotu nam se pridružio predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica fra Jure Šarčević, OFMCap. koji je vodio drugi dan formativnog susreta usmjeravajući nas prema obzorjima gdje se autentični odgovori na spomenuta pitanja mogu pronaći. No prije naznake obzora još smo se jednom suočili s višestrukim aspektima krize redovništva kao prilikama za novi početak. Potom smo promišljali o putovima i načinima koje bismo trebalo birati kako bismo odgovorili na te izazove. U posljednjem plenumu definirane su neke konkretnije smjernice kako bi se u duhu služenja i s krajnjim ciljem refundacije učinio prolaz kroz „kairós koji zahtijeva odricanja, traži da se napusti ono što se poznaje i poduzme dug i nimalo lak put. (...) Dolazni obzor toga puta je označen ritmom Duha, nije neka nepoznata zemlja. Pred nama se na tome putu otvaraju nove granice, nove stvarnosti, druge kulture, različite potrebe, periferije“ (*Istražujte*, br. 11). Ti obzori čekaju na svjedočanstvo onih koji su slobodni od svakog djela koje se ne čini za Boga, koji su slobodni od straha da se otvori vrata i koji su spremni počiti ususret svima, osobito najsiromašnijima, najpotrebnijima, najudaljenijima (usp. *Radujte se*, br. 11). U ovim naznakama koje ukratko sumiraju teme kojima smo se bavili ističući animatorsku ulogu poglavara, očituje se potreba po-

vratka na milost početaka Zajednice kako bi se u svjetlu izvornoga karizmatiskog iskustva osvijetlio put i poduzeli daljnji koraci. Kako to u svom epilogu ističe okružno pismo Bogu posvećenim osobama na tragovima Ljepote: „Ljubav je događaj koji preobražava vrijeme ulijevajući jednu energiju koja se istodobno i gasi i preporađa. Ljubavi je svojstveno živjeti vrijeme očekivanja, učiti čekati“ (*Kontemplirajte*, br. 64). Sva očekivanja neka se u tom smislu preobrase u traženje Božjeg lica u svemu i svakome, posvuda, u svakom trenutku, kako bismo bili kontemplativni u srcu svijeta, jer to je ono što se od nas u biti i očekuje (*Isto*, br. 70).

s. Marijana Mohorić

Živjeti integriranu osobnost u zajednici

U subotu 4. ožujka u Kući matici na Drenovi održan je prvi od dva seminara o temi „Živjeti integriranu osobnost u zajednici“. Seminaru je prisustvovalo 40-tak sestara iz svih Družbi-
nih zajednica. Voditeljica seminara bila je teologinja, psihologinja i psihoterapeutkinja dr. sc. Sanda Smoljo koja nam je na samom početku posvijestila kako nam psihologija kao znanost uvelike pomaže u ostvarivanju našega duhovno-redovničkog poziva. Seminar je bio usmjeren prema pitanju kako sve ono što osoba jest staviti u službu tako da osobnost svake pojedine sestre izgrađuje i zajednicu i nju osobno? Svaki je čovjek jedinstven i neponovljiv te kao takav pozvan je upoznati samoga sebe ne bi li razumio svijet oko sebe. Dr. Smoljo naglasila je važnost afektivne zrelosti kao i ulogu same afektivnosti u životu i sazrijevanju jedne zajednice. U konačnici svaki je čovjek otajstvo jer je stvoren na sliku Božju, no to ne znači da nije potreban odgoja za cjelovitu i zdravu osobnost. Ovaj seminar bio je još jedan korak naprijed u upoznavanju sebe, a samim time i korak u izgradnji odnosa unutar zajednice.

s. Martina Vlahović

Trajna formacija

Trajna formacija jedna je od zadaća svakoga čovjeka, na poseban način nas Bogu posvećenih. Trajno rasti i sazrijevati u svome pozivu, biti Božji u služenju drugome. U svrhu trajne formacije i cjeloživotnog rada na sebi organizirana su dva seminara o temi „Živjeti integriranu osobnost u zajednici“.

U Kući matici na Drenovi dr. sc. Sanda Smoljo održala je 11. ožujka seminar koji nam je trebao posvijestiti neke dinamizme koji se događaju u nama na razini psihe, a utječu na naš duhovni život i život u zajednici. Dr. Smoljo je cijelo svoje izlaganje popratila prezentacijom što je pomoglo lakšem razumijevanju tako zahtjevne teme.

Na samom početku rekla je kako je rad na sebi cjeloživotan i da nema razdoblja u našemu životu kada ne trebamo raditi na sebi; ma koliko godina imali, uvijek postoji još nešto za integriranje. Cilj formacije je mijenjati se, ali uvijek kroz dva stupa, ljubeći i praštajući onako kako je to Isus činio. Naš životni izbor nije dovršen niti statičan, on je u stalnom dinamizmu stoga mu je osim Božje pomoći i milosti potreban pokretač koji je u nama, a to je afektivna zrelost. Afektivna zrelost je motor psihičkoga razvoja i ponašanja osobe, ona pomaže u orijentiranju vlastitoga bića prema ostvarenju izabranoga cilja. Način na koji reagiramo u odnosima pokazatelj je afektivne zrelosti ili nezrelosti. Afektivno zrela osoba na svoj život gleda sa zahvalnošću, a ne sa negodovanjem i gorčinom; ne boji se svojih emocija, prepoznaje ih i kontrolira, a to čini tako da ih stavlja naočigled razumu. Ona je u miru sa sobom, s drugima i s Bogom. Voditeljica seminara ukazala je na stanja i osjećaje koji nam trebaju biti znak da valja mijenjati ponašanje: zatvaranje, bijeg od neke situacije, navezanosti, potreba da me se pohvali, a izostane li pohvala, javlja se osjećaj tuge, agresija i stalna napetost... Ako su učestala, sva navedena stanja, znak su afektivne nezrelosti. Iako ne postoji recept za rješavanje svih problema, odnosno stanja, postoje načini kako reagirati na njih i tako si pomoći. Prvi korak je suočiti se sam sa sobom, pratiti svoje emocije, ponekad „razgovarati sam sa sobom“, „ovo osjećam, ali ovo sam izabrala“, zatim ne bježati od problema i osjećaja koje oni izazivaju, nego se što prije s njima suočiti i pokušati ih pravilno usmjeriti. Uvijek i uvijek krenuti od sebe, ne tražiti problem u drugome, najprije raščistiti sa sobom, a onda pokušati u duhu ljubavi i praštanja rješavati napetosti unutar zajednice. Nikada ne zaboraviti da jedino što mogu je promijeniti sebe, da se želim promijeniti i živjeti po Božju. Ono što mi se osobito sviđalo na seminaru i na čemu želim posebno zahvaliti voditeljici je to da je ona, iako je seminar imao psihološku temu, cijelo izlaganje upućivala na primjer Isusa koji je savršeno pokazao kako se osjećaji iskazuju na pravi način. Prava slika zajedništva je slika Presvetog Trojstva koja ne poznaje ni jedan uvjet i ne traži zaslugu u međusobnom jedinstvu i uzajamnoj ljubavi. Mora-

mo još nešto znati i često činiti - Bogu više puta u životu ponoviti svoj „Da“, to je siguran put zajedničkog hoda s Gospodinom.

Čovjek treba stalno tražiti i pronalaziti načine u odnosu sa samim sobom, s Bogom i s drugim. U tom traganju vjerujem da ga prati Bog, kako to lijepo opisuje stihovima sv. Bernardina iz Clairvauxa:

*Isuse, nado pokornika
Kako si blag onima koji ištu
Kako si dobar onima koji traže
Kakav li tek moraš biti onima koji nalaze?*

s. Kristina Tunić

Animiranje redovničke zajednice

Od 13. do 16. ožujka u Duhovnom centru Gospe Karmelske u Krku sudjelovala sam na seminaru o temi: „Animiranje redovničke zajednice“, a vodio ga je o. Jakov Mamić, OCD, generalni vikar Vojne biskupije. Iz naše Družbe sudjelovale su s. Zvonimira Marojević, s. Blaženka Bobaš i s. Bernardina Maslač.

Nastojat ću kratko iznijeti ono što mi i sada odzvanja u ušima. Zaokupila me rečenica: „Ne budimo lonac koji je umjetnički fantastičan, ali neprimjenjiv, ako se ne damo oblikovati od Boga.“ Znamo da je odgoj ciljani zahvat koji nas čini onakvima kakvi trebamo biti, ali je isto tako istina da odgoja nema bez samoodgoja, iako se preporuča trajna formacija... Stariji bismo trebali biti svjedoci ljepote redovničkog života, izgrađujući faktor zajednice, uporište drugima kao i njihova ostvarenja. Malo mi je bio čudan izraz, a zapravo pogođen, da trebamo biti „humus“ drugima, a znamo da sve bolje raste u dobroj zemlji... Smisao svake osobe u zajednici je, bez obzira nosi li autoritet ili ne, da ima iskustvo spasenja, da oslobađa samu sebe od sebe za stvaranje unutarnje slobode, jer bi bilo kontraproduktivno oslobađati druge ako nemamo sami iskustvo slobode, to ne bi bilo autentično.

Temu seminara „Animiranje zajednice“ pater je usporedio s animiranjem i vraćanjem u život. Zajednice su pune života, a u okolnostima nema ploda. Treba „puhati“ da prodiše zajednica. Pojam animirati znači također interiorizaciju, pounutrašljenje. To područje animiranja zove se služenje i događa se po služenju. To je Kristovska crta prema onoj: „Nisam došao da mi služe...“ Sve koje je pozvao, zove na služenje. Prisjetimo se riječi: „Evo službenice Gospodnje!“ U našoj pozvanosti „Ja sam izabrao vas“, Isus je riješio sve probleme. Nikome drugome nije povjerio uprisutnjenje sebe u svijetu. On vjeruje nama! Zajednica je mjesto služenja, mjesto našega ostvarenja, a nije polupansion. U zajednici trebaju ojačati elementi vjere koji opravdavaju ovakav život. Vjerujemo u učinkovitost vjere. Sara je začela u poodmakloj dobi... Potrebna je razmjena nutrine, povjerenje, pozornost, poznavanje vremena. U zajednici imamo i uloge. Ne živi se od autoriteta, nego od svake osobe i njezine odgovornosti i djelovanja. Pater nas je pozvao na shvaćanje molitve na drugi način. Ona je stajanje u istini o sebi pred „apotekom“, ne umnažati vremenski i ne dodavati količinski... „Ovaj me naraštaj samo usnama časti...“ U propovijedi se osvrnuo na Isusove riječi: „Budu li vam grijesi kao grimiz crveni, postat će bijeli kao vuna“. Bog je jamac da će tako biti. Put do uspjeha obvezuje nas na ljubav prema drugima: „Što ste učinili jednome od moje najmanje braće, meni ste učinili“. Osvrnuo se na fenomen straha koji je pokazatelj manjka povjerenja u Boga i zatvaranje u prošlost. Pripitomimo karizmu, učinimo je drukčijom, suvremenom. Oni koji

dolaze, nositelji su karizme. Mi pomalo, postajemo mjesto za odgovore na pitanja koja nitko ne postavlja. Ne zaboravimo darove u sebi. Isus je sve nas pozvao, jer imamo nešto dati. Mi smo siromasi koji svjedoče ljepotu slobode. Svili smo se na ovisnost o nadi. Crkva i zajednica su mjesta spašavanja, ne bezgrešnosti, jer takvih nema. U Crkvi smo pozvani kroz tri zavjeta svjedočiti o našem putovanju i privremenosti. Siromaštvo kao slobodu od ovisnosti i afirmiranje solidarnosti i pravednosti jer 20 milijuna danas gladuju. Veličina poslušnosti je u ostvarivanju čovjeka u životu potpuno predanog volji Božjoj, a ona se najčešće pronalazi u razgovoru, promišljanju, traženju, u prijelazu s „ja“ na „mi“, od ego na agape. Zavjet čistoće je ljepota slobode našega ljudskog bića za ljubav bez kupovanja. Pater je često citirao papu Franju, među ostalim i ovo: „Čuvajte logiku zrna“. Pasti u jednu zajednicu i tu istrunuti i rasti eklezijalna je i spasenjska razina, jer pozvani smo u mjesnoj Crkvi svjedočiti: prijateljstvo, prisutnost Božju, bolesna posjetiti, utjehu pružiti i tako uprisutniti Božje lice. Što se tiče dara karizme popisati darove i u promišljanju u zajednici ih iznijeti: npr. mojoj zajednici nedostaje ovo, ovo i ovo... i to priopćiti. Podržavati sestre u hodu, u bitno usmjeravati, ne govoriti loše o drugome, imati svijest da smo učenice Isusove. „Hodajući učenici“ u Isusovo vrijeme, s njime su išli u stopu, jeli, spavali, razgovarali, uvijek okrenuti prema Učitelju. Znali su predati drugima i to, nenametljivo. Dijelili su vjeru, znanje, darove, milosrđe, nježnost i autentično služenje, a ljudi su im bili u središtu svega kao kod svog Učitelja. O, kad bi i mi mogli biti takvi! Kad bi naša izvornost bio otisak Božjega lica, da se ne bojimo biti svoji! U usmjerenju na odnose ne bismo se smjeli bojati priznati i svoje slabosti. Mi smo humus, a ne korov, trebamo podupirati osobe koje traže kao na putu u Emaus. Isus hoda s nama da otvori budućnost, da razumijemo ovo - *sada*.

U zadnjem nagovoru pater je citirao iz Svetog pisma: „Blagoslovljen čovjek koji se uzda u Gospodina!“, zatim je zaključio: „Bog je cilj, a čovjek je put do Boga. Jedna je nagrada ovdje, jedna gore. Ako nam *imati* ometa da ne vidimo siromašnog Lazara, onda smo primili svoju plaću. Usmjerimo pogled na prepoznavanje Lazara! Svako rješenje u sebi i zajednici je *moğu* i *hoću*! Neka nam u tome pomogne svemogućí Bog.“

s. Bernardina Maslač

Milosrdni Otac

Korizmenu duhovnu obnovu za sestre u samostanu Pre-sv. Srca Isusova u Rijeci, 3. travnja, održao je fra Nikica Devčić, župni vikar u župi sv. Nikole Tavelića u Rijeci. Budući da je fra Nikica još kao student medicine posjećivao našu zajednicu i dolazio moliti u kapelicu, na samom početku s osmijehom se prisjetio sestara koje je susretao i kojima je katkada pomagao u vrtu.

Uvodeći u promišljanje o prispodobi o milosrdnom Ocu, fra Nikica je pozvao sestre na novo slušanje ovog već svima dobro poznatoga biblijskog teksta, jer Božja riječ je živa i ma koliko nam se činilo da je poznajemo, ako smo otvoreni poticajima Duha, uvijek nam može nešto novo progovoriti za naš duhovni rast. Često se u ovoj prispodobi stavlja naglasak na mlađega sina koji se udaljuje od dobrog Oca i odlazi te na njegovo obraćenje i povratak u kuću Očevu, a kao da se zaboravi na starijega, istaknuo je fra Nikica te dodao kako i stariji sin treba Očevo milosrđe. U Isusu mnogi carinici i grešnici traže odgovore na svoje životne situacije, prilaze k njemu i slušaju ga, a pismoznanci i farizeji su dalje od Isusa, jer se smatraju boljima, pravednijima, obdržavateljima slova Zakona i upravo se u njima može nazrijeti slika starijega sina. Stoga Isus želi progovoriti upravo njima i dovesti ih u Očevu kuću i u Očevo srce kako bi doživjeli milosrđe i ljubav. Beskrajno je Očevo milosrđe i očituje se u pozivu na radost zbog povratka sina kojega je iščekivao s nestrpljenjem, jer „dok je još bio daleko, ugleda ga“. Srce Očevo je puno ljubavi i nježnosti prema onima koji su daleko, a sigurno je takvo srce imala i službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić prema siromašnima i potrebitima, jer je gledala Isusovo Srce, naglasio je fra Nikica.

I mlađi i stariji sin promatraju svoj život u svjetlu ljudskih kriterija pravednosti, kazne i nagrade, ali Otac se vodi logikom milosrđa. Ne znamo što se na kraju dogodilo sa starijim sinom, no u srcu svakoga od nas nalazi se i jedan i drugi sin. Stoga je fra Nikica pozvao da pogledamo svoje srce i zamolimo: *Isuse blaga i ponizna Srca, učini srce moje po Srcu svome.*

s. Lidija Turić

Kako do uskrsne radosti

Proslava Uskrsa, poslije četrdesetodnevnoga korizmenog hoda u molitvi, postu i odricanju, zasigurno je ispunila radošću mnoga srca. Ali, kako do one prave trajne uskrsne radosti, sestrama Družbe pomagao je otkrivati voditelj duhovnih vježbi p. Niko Bilić, DI, od 17. do 23. travnja u Domu pastoralnih susreta u Lovranu.

Sestre su imale priliku čuti dragocjena tumačenja pojedinih biblijskih izvještaja te razmišljati o njima promatrajući sebe, svoj život i odnos prema Bogu i bližnjemu u svjetlu Božje riječi.

„Sada je čas“, bile su riječi koje su odjekivale gotovo svaki dan i poticale, u oslanjanju na Riječ, na traženje radosti, one Gospodinove, evanđeoske, potpune, koju nam nitko i ništa ne može oduzeti. U Riječi koju je p. Niko približavao našim srcima i životima susreli smo se s Marijom, Isusovom majkom, te tražili način kako uskladiti ritam vlastite duše s ritmom Duha Svetoga. Slušajući riječi razmatranja vratili smo se na izvore i na nov način upoznali se s pr-

vom ženom – Evom, otkrivajući Božji odgovor na čovjekovo iskustvo samoće. Nastavljajući niz susreta s osobama iz Staroga zavjeta, Jakov nam je ostavio važna pitanja: kada nam je nebo bilo blizu i kakve uvjete mi postavljamo Gospodinu, a majka Samsonova potaknula nas je na razmišljanje koliko zaista pripadamo Gospodinu, koje je naše novo ime pred Gospodinom i što trebamo činiti u njegovo ime. Iskustvo zaručnice u Pjesmi nad pjesmama iskustvo je duboke ljubavi koje je poticalo na molitvu srca. Juditin pak primjer života pokazao nam je njezino osobno zalaganje te važnost zazivanja Božjega blagoslova prije negoli će se osloniti na svoje snage u onome što joj je povjereno.

Duhovne vježbe su povlašteno vrijeme za obnavljanje tjelesnih i duhovnih snaga, ali i prisjećanja Kristova pogleda i zova, ispitivanja prijedena puta i stanja vlastitoga srca te osluškivanja ponovnog poziva na ostavljanje mreža u koje smo možda zapetljani i velikodušnog nasljedovanja ljubljenoga Zaručnika. Nijedan put Kristu i s Kristom nije jednak kao što nije bio ni Nikodemov, ni Pavlov, ni Martin, ali svaki nas uči da Krista treba željeti tražiti, slušati i gledati srcem, ići mu u susret i biti s njime.

I put svake sestre Kristu i bližnjemu, poslije ovoga milosnoga vremena, bit će svaki poseban na svoj način. U tome i jest ljepota života, u različitosti koja obogaćuje i poziva na avanturu otkrivanja drugoga drukčijega te dopuštanje Isusu da od nas, a isto tako i od drugih, čini ono što on želi, ne određujući mu mjeru i ne postavljajući mu ograničenja.

s. Lidija Turić

Vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

Povjerenstvo za početnu formaciju redovnika i redovnica pri Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica pod vodstvom s. Jelene Krilić, Kćeri Milosrđa, organiziralo je 46. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica u Domu pastoralnih susreta u Lovranu od 3. do 6. svibnja na kojem je sudjelovalo četrdeset i troje redovnika i redovnica iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Trajna formacija odgovornih osoba u redovničkom odgoju cilj je ovoga Povjerenstva, podsjetila je s. Jelena pozdravljajući okupljene te dodala da su susreti, stručna predavanja i međusobna izmjena iskustava potrebni kako bi se uvijek iznova moglo mladima posvjedočiti ljepotu Božjega poziva i odaziva.

Kako „Razumjeti i pratiti kandidate u formaciji prema integriranoj osobnosti“ izložila je vrlo dinamično, zanimljivo i stručno u bogato pripremljenim predavanjima, prezentacijama i radionicama dvodnevnog seminara, dr. sc. Sanda D. Smoljo, teologinja, psihoterapeutkinja i profesorica psihologije na KBF-u u Sarajevu i Đakovu, na Hrvatskom katoličkom sveučilištu te voditeljica Centra za savjetovanje Vrhbosanske nadbiskupije.

Na početku svoga izlaganja predavačica je podsjetila na riječi pape Franje: „Neka vas brojevi i kvantiteta zvanja ne dovedu u napast. Naprotiv, tražite kvalitetu učenja. Ni brojeve, ni količinu: samo kvalitetu.“ U odgojnom procesu nije samo osoba koju se odgaja i priprema za redovništvo nego i sam odgojitelj. Stoga su i potrebni ovakvi susreti kako bi se osobe u odgoju pripremile i mogle na prikladan način odgovoriti na situacije koje će susretati u svakodnevnom radu s onima koji su odlučili nasljedovati Krista u redovničkom životu.

Integralna formacija osobe za Bogu posvećeni život uključuje četiri vidika: ljudski, kulturni, duhovni i pastoralni, a istovremeno obuhvaća i odgoj za odgovornu ljubav, afektivnu zrelost i zdrave međuljudske odnose. Cijeli odgojni proces trebao bi pomoći osobi u upoznavanju sebe, prihvaćanju, mijenjanju te suobličavanju Kristu i rastu u svetosti.

Vrijeme seminara bilo je ispunjeno mnoštvom korisnog sadržaja, zajedničkim i osobnim molitvenim trenucima, podijeljenim iskustvima i konkretnim pitanjima s kojima se susreću redovnici i redovnice u odgoju današnjih mladih u samostanima.

Redovnički odgojitelji i odgojiteljice susret su započeli likom mladog svećenika bl. Miroslava Bulešića u Lanišću, mjestu njegove mučeničke smrti iz ljubavi prema Kristu, a završili hodočašćem u svetište Majke Božje Trsatske.

s. Lidija Turić

Duhovne vježbe u Lovranu

Od 14. do 20. svibnja ove godine, u Domu pastoralnih susreta u Lovranu, održane su duhovne vježbe za sestre naše Družbe koje je vodio o. Smiljo Brnadić, karmelićanin u Splitu. Tema duhovnih vježbi bila je *Hod u vjeri*.

„Vjera je put koji se gradi hodajući s Isusom Kristom,“ naglasio je voditelj. Naš veliki uzor i praotac vjere je Abraham koji je na Božju riječ ustao i pošao u nepoznatu zemlju, uzdajući se u Božju dobrotu i providnost. I mi redovnice trebale bismo se zapitati, koliko se sjedinjujemo s Gospodinom, koliko vjerujemo u Božju riječ i koliko se dnevno hranimo njome? Pozvane smo moliti za kontemplativno gledanje, otkrivati Boga u sebi, prepoznati Boga u blišnjima. Svakodnevni ispit savjesti navodi nas na razmišljanje o vlastitim postupcima i o stalnoj potrazi za voljom Božjom. Uvijek postoji prostor za rast u vjeri. Isus je više puta poticao svoje učenika na vjeru. Svima nam je poznat događaj kada je Isus hodao po vodi i pozvao Petra da mu se pridruži. Čim je Petar posumnjao, počeo je tonuti. Sumnja je pad, potonuće vjere. Dopustimo Isusu da nas On pouči: „Gospodine, što hoćeš da učinimo?“ Bacimo stare mreže okorjelog srca, oholosti i sebičnosti i ispletimo novu mrežu ljubavi, vjere i povjerenja i ulovit ćemo radost i mir u našem srcu. Dopustimo Isusu da nas ulovi u svoju mrežu. Upravo mi, sestre Presvetog Srca Isusova, trebamo živjeti po Isusovoj riječi: „Učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca“. Oholost je skriveni crv u nama, majka svih grijeha. Oholost je najveća zapreka za vjeru, a put do Boga je malenost, jednostavnost i poniznost.

Drugo važno pitanje koje je pred nas stavio voditelj bilo je: „Tko je moj bližnji?“ To je svaki čovjek koji je potreban moje pomoći jer kako netko može ljubiti Boga kojega ne vidi, a ne ljubi brata pored sebe. Nadalje, zapitali smo se što želimo promijeniti u svom životu? Ljubav prema sebi mora biti utemeljena na istini. Prihvatiti sebe onakvom kakva jesi, ali i uklanjati ono što se Bogu ne sviđa. Naša će vjera biti obogaćena ako budemo imali ljubavi prema Bogu i

blišnjima. Na tragu rečenoga dolazimo i do pitanja o ljepoti zajedničkog života jer „kako je lijepo i ugodno kao braća i sestre živjeti u zajednici“. Traganje za zajednicom bez križa i čavala je traganje za zajednicom bez Isusa. Molitva, rad i žrtva za zajednicu mile se Bogu, a pojedinca čine ostvarenim i slobodnim. Sam Duh Sveti osposobljava ljude u zajednici i čini ih raspoloživima za rast u vjeri. Biblijski pisac pred nas stavlja Jonu koji bježi od Božje volje stavljajući na prvo mjesto u svom životu svoju volju i svoje želje. No Bog je strpljiv i ne napušta ga. Tako i nas Bog nikada ne napušta koliko god mi bježali od njega. O tome nam svjedoči i izraelski narod koji mrmlja u pustinji i žali za egipatskim loncima. I naš život je put kroz pustinju koji od nas traži da ne žalimo za minulim vremenima, prilikama i sigurnostima nego da svaki dan učinimo jedan korak naprijed u vjeri. Mi smo putnici koji koračaju s Bogom. Redovnica zna kamo ide, komu vjeruje. Milosno vrijeme duhovnih vježbi odmicalo je brzo. Zahvalne Bogu, našoj Družbi i voditelju duhovnih vježbi za riječi koje nam je uputio, vratile smo se u svoje zajednice. Ispred nas je svakidašnji život s obvezama u koje smo pozvane utkati primljene milosti. Bog je velik i ne da se u svojoj ljubavi ni od koga nadmašiti.

s. Zvonimira Marojević

✠ Molitva za nova duhovna zvanja ✠

Svakog **19. u mjesecu** naša Družba se pridružuje molitvi za nova duhovna zvanja prema dogovoru s Povjerenstvom za promicanje redovničkih zvanja pri HKVRPP. Toga dana neka se u našim zajednicama organiziraju molitveni susreti.

✠ Pastoral mladih i animacija zvanja ✠

Preporučujemo **časopis za promicanje redovničkog života „Susret“**, koji možete naručiti na kontakt adresi: **urednistvo@susret.net**

Za informacije i dogovore o susretima i duhovnim obnovama za mlade možete se javiti na adresu:

Povjerenstvo za pastoral mladih i animaciju zvanja

Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka - Tel. 051 254 266

e-mail: zov.srca@gmail.com

✠ Dan Družbe ✠

Ove godine Dan Družbe proslavit će se **u nedjelju 2.srpnja u Slatini** povodom obilježavanja 80. godišnjice prisutnosti i djelovanja sestara u župi sv. Josipa.

*"Ti se brini za mene i za moje probitke,
a ja ću se brinuti za tebe i za tvoje probitke."*

*Isus
sv. Margareti Mariji Alacoque*

Jubilarna slavlja naših sestara

U ponedjeljak **14. kolovoza 2017.** zahvalit ćemo Gospodinu za naše sestre koje ove godine slave svoje redovničke jubileje.

Dijamantni redovnički jubilej slave:

s. Ana Vračić i s. Dominika Brulc

Zlatni redovnički jubilej slave:

s. Agata Raguž

s. Apolonija Krezo

s. Bernardina Maslač

s. Đurđenka Meštrić

s. Felicita Špehar

s. Gema Mrkonja

s. Marina Tadić-Šutra

s. Robertina Medven

s. Svjetlana Badrov

s. Valentina Marinović

s. Zvonimira Marojević

Slavlju prethode duhovne vježbe za sestre koje će se održati u Kući matici na Drenovi od 6. do 12. kolovoza 2017., a predvodit će ih fra Ante Bekavac, OFM.

Redovnički dani

U organizaciji Povjerenstva za trajnu formaciju redovnika i redovnica Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica redovnički dani u 2017. godini održat će se u sljedećim terminima:

- u Rijeci – prva subota u rujnu - 2. 9. 2017.
- u Dubrovniku - druga subota u rujnu - 9. 9. 2017.
- u Zagrebu – treći petak i subota u rujnu - 15. i 16. 9. 2017.
- u Splitu – četvrti petak i subota u rujnu - 22. i 23. 9. 2017.
- u Đakovu - jedna subota u listopadu 2017.

*„Život može preživjeti
jedino po velikodušnosti
drugih životâ.“*

papa Franjo

Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca, smiluj nam se.

Svatko od nas susreo je osobe za koje se može reći da su osobe srca. Takve osobe su kao sunčana zraka u hladnoj, sivoj svagdašnjici. Mi vjernici častimo nama najdraža i najmilija dva Srca – Isusovo i Marijino. Evanđelisti u opisivanju Isusove ljubavi polaze od probodenog Srca. Isusov probodeni bok u središtu je njegove muke, smrti i uskrsnuća. Ivan kaže: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje“ (Iv 15, 13). Znamo da su iz Isusova boka potekli krv i voda (usp. Iv 19, 37), probadanjem Isusova boka otvorio se izvor iz kojeg su nam darovani sakramenti, „čudesna otajstva cijele Crkve“ po kojima se rađa zajedništvo vjernika. Zato uskrsli Isus, kad se pojavljuje nakon uskrsnuća, apostolima pokazuje probodene ruke i bok. Isus će Tomi: „Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran.“ Odgovori mu Toma: „Gospodin moj i Bog moj!“ Reče mu Isus: „Budući da si me vidio, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!“ (Iv 20, 27-29).

Vjernici su uvijek, uz Isusovo Srce, častili i Srce Marijino, napose u vrijeme ratova, progonstava, bolesti. Papa Pio XII. posvetio je čitavu Crkvu Srcu Marijinu 8. prosinca 1942. u vrijeme Drugoga svjetskog rata, a prema smjernicama Drugoga vatikanskog sabora Srce Marijino slavi se nakon svetkovine Srca Isusova. Kad je Marija stajala pod križem, ispunilo se proroštvo starca Šimuna da će joj mač probosti dušu (usp. Lk 2, 35). Marijino Srce osjećalo je sve ono što je pretrpio njezin Sin i što trpimo svi mi njezina djeca. Pobožnost je u Marijino Srce stavila sedam žalosti koje joj probadaju Srce kao sedam mačeva.

Apostol Pavao kaže da je Crkva Tijelo Kristovo. Svi mi koji smo u Crkvi udovi smo Tijela Kristova. U sve udove kroz sakramente prelijeva se milost i zasluga pojedinaca. Isto tako svi udovi trpe zbog grijeha svakog pojedinca. Kristov život snagom Duha Svetoga teče u svakog vjernika. U Isusu naša srca su povezana s njegovim probodenim. Mi smo, zapravo, svi u njegovu i Marijinu Srcu.

Isusovo kraljevstvo, dakle, obuhvaća ljudska srca. Njegovo prijestolje je križ, jer nam je upravo na križu pokazao i dokazao koliko nas ljubi. Raspelo nam prikazuje Krista kao onog koji nije došao biti služen, nego služiti i život svoj položiti za čovjeka. Tu otkrivamo koliko je Krist različit od drugih zemaljskih kraljeva. On je kralj koji trpi sa svojim narodom. On je Kralj vjekova i vladar sviju naroda; On kralj je svih umova i srdaca, kako to lijepo izražava himan. U Kristovu kraljevstvu kraljuje Božja ljubav i ona prema nama nikada ne prestaje. Djela ljubavi teško je činiti, gotovo nemoguće, ako nismo spremni na sve one patnje i izdaje što ih je Isus primio i prima.

Poštovani čitatelji, moramo priznati da mi imamo obična mala ljudska srca često prazna, hladna, mlaka, nemarna, lijena, pohlepna, sebična... Stoga molimo s velikim teologom Karlom Rahnerom:

Gle, danas dolazim k tebi. Klečim pred tvojim križem. Cjelivam noge, koje me nečujno prate na zamršenim putovima mog života. Grlim tvoj križ, Gospodine vječne ljubavi, Srce svih srdaca, ti probodeno Srce, velikodušno i neizmjereno dobrostivo Srce. Smiluj mi se! Prigrli me svojom ljubavlju! Pa kad se jednom primakne kraj moga hodočašća i dan bude na izmaku, kad me okruže sjene smrti, onda i na mom kraju progovori svoju zadnju riječ:

Srce Marijino moli za nas koji se tebi utječemo. Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca, smiluj nam se.

s. Robertina Medven

Susret pape Franje sa svećenicima i osobama posvećenog života u milanskoj katedrali

Susret pape Franje na svetkovinu Navještenja Gospodinova, 25. ožujka 2017., sa svećenicima i osobama posvećenog života u milanskoj prvostolnici bio je vrlo iscrpan i zanimljiv. Papa je odgovorio na nekoliko upita, upit svećenika, trajnog đakona i časne sestre.

Prvo pitanje – Don Gabriele Gioia, prezbiter

Svećenicima mnogo energije i vremena oduzima nastavljanje tradicionalnih oblika služenja, no zamjećujemo izazove sekularizacije i irelevantnost vjere unutar evolucije društva, koje je sve više pluralno, multietničko, multireligijsko i multikulturalno. Događa se da se i mi katkad osjećamo poput Petra i apostolâ nakon što su se uzalud trudili uloviti ribu. Pitamo vas: što moramo ukloniti i što nam mora biti na prvome mjestu da ne izgubimo radost evangeliziranja i da budemo Božji narod koji svjedoči njegovu ljubav prema svakome čovjeku? Svetosti, volimo vas i molimo za Vas.

Papa Franjo: Hvala. Hvala. Tri pitanja koja ste mi postavili su mi ranije poslana. Uvijek je tako. Obično odgovaram “iz glave”, ali ovaj puta sam zaključio da je, u danu s tako zgušnjutim programom, bilo bolje napisati nešto kao odgovor. Slušao sam tvoje pitanje, don Gabriele. Pročitao sam ga prije, ali dok si govorio, na um su mi pale dvije stvari. Jedna je “uloviti ribe”. Ti znaš da evangelizacija nije uvijek istoznačnica za “uloviti ribu”: to znači poći, izvesti na pučinu, dati svjedočanstvo... a zatim Gospodin, On “lovi ribe”. Kada, kako i gdje, mi to ne možemo znati. A to je veoma važno. I trebamo polaziti od te stvarnosti, da smo mi oruđa, beskorisna oruđa. Druga stvar koju si rekao, ta tvoja briga koju su izrazio a to je briga svih vas: ne gubiti radost vjerovjesništva. Jer vjerovjesništvo je radost. Veliki Pavao VI. u *Evangelii nuntiandi*, najvećem pastoralnom dokumentu iz pokoncilskog razdoblja, koji je i danas aktualan, govori o toj radosti: radost Crkve je evangelizirati. A mi trebamo moliti za milost da je ne izgubimo. On [Pavao VI.] nam kaže, gotovo sasvim na kraju [tog do-

kumenta]: sačuvajmo tu radost vjerovjesništva; ne kao žalosni vjerovjesnici, koji se dosađuju, to ne ide; žalosni vjerovjesnik je osoba koja nije uvjerena da je Isus radost, Isus ti donosi radost, i kad te poziva mijenja tvoj život i daje ti radost, i šalje ti radost, također u križu, ali u radosti, radi evangelizacije. Hvala ti, Gabriele, što si istaknuo te stvari koje si rekao. A sada nešto o onom što sam kod kuće razmišljao o tvom pitanju, kako bih rekao nešto promišljenije.

a. Jedna od prvih stvari koje mi padaju na umu je riječ *izazov* – izraz koji si i ti upotrijebio: “mnogi izazovi”, rekao si. Svako povijesno razdoblje, još od prvih kršćanskih vremena, je neprestano izloženo mnogim izazovima. Izazovima unutar crkvene zajednice i istodobno u odnosu s društvom u koje se vjera utjelovljuje i postaje konkretna stvarnost. Sjetimo se epizode s Petrom u Kornelijevoj kući u Cezareji (usp. *Dj* 10, 24-35), ili raspre u Antiohiji a kasnije i u Jeruzalemu o tome je li potrebno ili ne obrezanje poganâ (usp. *Dj* 15, 1-6) i tako dalje. Zato se ne smijemo plašiti izazova, neka to bude jasno. Ne smijemo se bojati izazova. Koliko se puta čuju jadikovke: “Ah, ovo doba, postoje toliki izazovi, i tužni smo...”. Ne. Ne treba se bojati. Izazove treba uzeti kao bika, za rogove. Ne treba se bojati izazova. I dobro je da bude izazova. To je dobro jer nam oni pomažu rasti. Oni su znak žive vjere, žive zajednice koja traži svoga Gospodina i drži oči i srca otvorenima. Moramo se radije plašiti vjere bez izazova, vjere koja se smatra cjelovitom, potpunom: ne treba druge stvari, kao da je neka zaokružena cjelina. Ta je vjera toliko razvodnjena da od nje nema nikakve koristi. Toga se moramo bojati. I smatra se potpunom kao da je sve rečeno i ostvareno. Izazovi nam pomažu da naša vjera ne postane ideološka. Uvijek postoje opasnosti ideologijâ. Ideologije rastu, niču i rastu kad pojedinac vjeruje da mu je vjera potpuna, i postaje ideologija. Izazovi nas štite od zatvorene i definirane misli i otvaraju nas širem shvaćanju objavljene datosti. Kao što se kaže u dogmatskoj konsti-

tuciji *Dei Verbum*: “Tijekom stoljećâ, Crkva namine neprestano teži k punini božanske istine, sve dok se u njoj ne ispune Božje riječi” (8b). I u tome se sastoje izazovi koji nam pomažu otvoriti se objavljenom misteriju. To je prva stvar, koju dokučujem iz onoga što si rekao.

b. Druga stvar. Govorio si o jednom “multiti” društvu – multikulturalnom, multireligijskom, multietničkom. Ja mislim da nas Crkva, tijekom čitave svoje povijesti, mnogo puta – a da toga nismo ni svjesni – može mnogo toga naučiti i pomoći nam oko izgrađivanja kulture različitosti. Moramo učiti. Duh Sveti je Učitelj različitosti. Pogledajmo naše biskupije, naše prezbiterije, naše zajednice. Pogledajmo redovničke zajednice. Toličke karizme, toliki načini ostvarivanja vjerničkog iskustva. Crkva je Jedna u mnogolikom iskustvu, višeobličju. Ona je jedna, to da. Ali u mnogolikom iskustvu. To je bogatstvo Crkve. Premda je jedna ona je mnogolika. Evanđelje je jedno u svojem četverostrukom obliku. Evanđelje je jedno, ali ih je četiri i sva četiri su različita, ali ta različitost je bogatstvo. Evanđelje je jedno u četverostrukom obliku. To daje našim zajednicama bogatstvo koje očituje djelovanje Duha. Crkvena tradicija ima veliko iskustvo kako “upravljati” mnogostrukošću u svojoj povijesti i životu. Vidjeli smo i vidimo sve: vidjeli smo i vidimo mnoga bogatstva i mnoge užase i zablude. I tu imamo dobar ključ koji nam pomaže tumačiti suvremeni svijet, a da ga pritom ne osuđujemo niti uzdizemo u zvijezde. Moramo prepoznati svijetle aspekte i mračne aspekte. Moramo isto tako pomoći sebi razlučiti dvije krajnosti: jednoličnost ili relativizam. Te dvije tendencije nastoje izbrisati jedinstvo u različitosti, uzajamnu povezanost. Crkva je Jedna u različitosti. Ona je jedna, te se razlike ujedinjuju u to jedinstvo. Ali tko stvara te razlike? Duh Sveti: on je Učitelj različitosti! A tko stvara jedinstvo? Duh Sveti: on je također Učitelj jedinstva! Taj veliki Tvorac, taj veliki Učitelj jedinstva u različitostima je Duh Sveti. I to moramo dobro shvatiti. Na to ću se još kasnije vratiti, kad budem govorio o razluči-

vanju: razlučiti kada Duh stvara različitosti i jedinstvo, a kada različitosti i podjele nisu od njega. Koliko smo puta pobrkali jedinstvo s jednolikošću? A to nije isto. I koliko smo puta pobrkali pluralnost s pluralizmom? A to nije isto. Jednolikost i pluralizam nisu od dobrog duha: ne dolaze od Duha Svetoga. Pluralnost i jedinstvo međutim dolaze od Duha Svetoga. U oba slučaja ono što se traži je smanjiti napetosti i izbrisati sukob ili dvoznačnost kojoj smo podvrgnuti kao ljudska bića. Nastojati ukloniti jedan od polova napetosti znači ukloniti način na koji se Bog htio objaviti u čovječtvu svoga Sina. Sve ono što ne poprima oblik ljudske drame može biti vrlo jasna i vrsna teorija ali nije povezana s Objavom te je stoga ideološka. Da bi bila kršćanska i da ne bude iluzorna, vjera se mora oblikovati unutar procesâ: unutar ljudskih procesa a da se ne svodi na njih. To je također jedna lijepa napetost. To je lijepa i zahtjevna zadaća koju nam je ostavio naš Gospodin, "već i još ne" spasenja. I to je vrlo važno: jedinstvo u različitosti. To je napetost, ali je to napetost koja nam pomaže neprestano rasti u Crkvi.

c. Treća stvar. Postoji izbor kojem mi kao pastiri ne možemo pobjeći: osposobiti se za razlučivanje, raspoznavanje. Razlučivanje onih stvari koje izgledaju kontradiktorne ili koje predstavljaju suprotnost da bismo znali koliko neka napetost, protivljenje dolazi od Duha Svetoga a kada to dolazi od Zloga. A da bi se to moglo potrebno se osposobiti za razlučivanje. Kao što mislim da sam razumio iz tvoga pitanja, raznolikost nudi vrlo podmukao scenarij. Kultura obilja kojoj smo podvrgnuti nudi horizont mnogih mogućnosti, predstavljajući ih sve redom kao ispravne i dobre. Naši mladi su izloženi ubitačnom ritmu promjena (*zapping*). Mogu istodobno surfati na dva ili tri zaslona, mogu komunicirati u isto vrijeme u različitim virtualnim scenarijima. Svidjelo se to nama ili ne, to je svijet u koji su uronjeni i naša je dužnost kao pastirâ pomagati im prolaziti kroz taj svijet. Zato mislim da je dobro naučiti ih razlučivati, jer imaju sredstva i

predmete koji im pomažu prolaziti kroz život a da ne trnu Duha Svetoga u sebi. U svijetu bez mogućnosti izbora, ili s manje mogućnosti, možda bi se stvari činile jasnijima, ne znam. Ali danas naši vjernici - i mi sami - smo izloženi ovoj stvarnosti, i zato sam uvjeren da kao crkvena zajednica moramo povećati *habitus* razlučivanja. A to je izazov i zahtijeva milost razlučivanja, kako bismo nastojali naučiti steći naviku razlučivanja. Tu milost trebamo svi, od male djece do odraslih. Dok smo djeca mama i tata nam kažu što moramo učiniti, i to je u redu – ne mislim da je danas to tako jednostavno; u moje vrijeme je bilo, ali danas baš ne znam, ali u svakom slučaju je lakše – ali kako rastemo, usred mnoštva glasova, gdje su naizgled svi ispravni, razlučivanje onoga što nas vodi do uskrsnuća, do Života, a ne kulture smrti, od presudne je važnosti. To je razlog zašto toliko naglašavam tu potrebu. To je katehetsko oruđe, pa čak i za život. U katehezama, u duhovnome vodstvu, u homilijama moramo poučiti naš puk, poučiti mlade ljude, poučiti djecu, poučiti odrasle razlučivanju. I naučiti ih tražiti milost razlučivanja.

U vezi s tim vas upućujem na onaj dio pobudnice *Evangelii gaudium* naslovljen "Misija protkana ljudskim ograničenjima", brojevi 40-45 pobudnice *Evangelii gaudium*. I to je treća točka kojom sam ti odgovorio. To su male stvari koje će nam pomoći u vašem razmišljanju o pitanjima a zatim u razgovoru među vama. Velika ti hvala.

Drugo pitanje – Roberto Crespi, stalni đakon

Vaša svetosti, dobar vam dan! Ja sam Roberto, stalni đakon. Đakonat je ušao u naš kler 1990. i danas nas ima ukupno 143, to nije veliki broj ali je značajan. Mi smo ljudi koji u punini žive svoj poziv, bilo u braku bilo u celibatu, ali su također potpuno uključeni u svijet rada i profesije te nosimo dakle u kler svijet obitelj i svijet rada, donosimo sve one dimenzije ljepote i iskustva ali također napora a koji

put također rana. Pitamo vas stoga: kako mi kao stalni đakoni sa svoje strane možemo dočarati ono lice Crkve koja je ponizna, nesebična, sveta, one za koju osjećamo da je u Vašem srcu i o kojoj nam često govorite? Hvala vam na pažnji i jamčim Vam našu molitvu kao i molitvu naših supruga i naših obitelji.

Papa Franjo: Hvala. Vi đakoni imate toliko toga za dati. Pomislimo samo na vrijednost razlučivanja. Unutar prezbiterija, vi možete biti autoritativni glas da biste pokazali napetost između dužnosti i htjenja, napetosti koje se žive unutar obiteljskog života – imate punicu, tek da navedem jedan primjer! – kao i blagoslove koji se žive unutar obiteljskog života.

Ali moramo paziti da ne promatramo đakone kao polusvećenike i polulaike. To je opasnost. Na kraju nisu ni jedno ni drugo. Ne to se ne smije činiti, to je opasnost. Tako ih promatrati loše je za nas a i za njih same. Takav način promatranja oduzima snagu karizmi koja je vlastita đakonatu. Na to se želimo vratiti: karizma đakonata. To je karizma u životu Crkve. Nije dobro promatrati đakona kao neku vrstu posrednika između vjernikâ i pastirâ. Niti kao nekoga tko je na pola puta između svećenikâ i laikâ, niti na pola puta između vjernikâ i pastirâ. Postoje dvije opasnosti. To je, najprije, opasnost klerikalizma: đakon je previše klerikaln. Ne, ne, to nije dobro. Vidim ponekad neke tijekom bogoslužja: gotovo kao da žele zauzeti svećenikovo mjesto. Klerikalizam, čuvajte s klerikalizma. Druga je napast funkcionalizam: to je pomoć koju svećenik treba za ovo ili ono...; to je potrkko koji služi zato da obavlja određene zadaće ali ne i druge stvari... Ne. Vi imate jasnu karizmu u Crkvi i morate je izgrađivati.

Đakonat je posebno zvanje, obiteljsko zvanje koje doziva u pamet služenje. Sviđa mi se jako kad su se [u Djelima apostolskim] prvi kršćani grčkog jezika došli potužiti apostolima jer se njihove udovice i siročad zanemaruje, te je održan onaj sastanak, ona "sinoda" između apostolâ i učenikâ, i "izmislili" su đakone koji će biti postavljeni za *služenje*. To je vrlo zanimljivo također za nas biskupe, jer su svi ti bili biskupi, ti koji su "stvorili" đakone. Što nam to kazuje? Da su đakoni služitelji. Zatim su shvatili da, u tom slučaju, njihova je zadaća pomaganje udovicama i siročadi; ali ono glavno je *služenje*. I mi biskupi: molitva i navještaj Riječi; i to nam pokazuje koja je najvažnija karizma jednog biskupa: moliti. Koja je zadaća biskupa, koja je njegova prva zadaća? Molitva. Druga zadaća: naviještati Riječ. Ali se dobro vidi razlika. A vas [đakona]: *služenje*. To je ključna riječ za razumijevanje vaše karizme. Služenje kao jedan od karakterističnih darova Božjeg naroda. Đakon je – da tako kažem – čuvar služenja u Crkvi. Svaka riječ mora biti dobro odvađnuta. Vi ste čuvari služenja u Crkvi: služenja Riječi, služenja Oltaru, služenja siromašnima. Vaša je zadaća, zadaća đakona i njegov doprinos sastoji se u ovome: da nas vjernike podsjećate kako vjera, u svojim mnogovrsnim očitovanjima – zajednička liturgija, osobna molitva, razni oblici milosrđa – i u svojim različitim životnim staležima: laičkom, kleričkom i obiteljskom – posjeduje dimenziju služenja. Služenja Bogu i braći. Koliki još put nam valja prijeći do toga! Vi ste čuvari služenja u Crkvi.

U tome se sastoji vrijednost karizmâ u Crkvi, koje su sjećanje i dar koji pomažu čitavom Božjem narodu da ne izgubi perspektivu i bogatstvo Božjeg djelovanja. Vi niste polusvećenici i polulaici – to bi značilo "funkcionalizirati" đakonat –, vi ste sakrament služenja Bogu i braći. I iz toga "služenja" izvire sav razvoj vašega rada, vašeg poziva, vaše crkvenosti. Taj poziv, kao i svi drugi pozivi, nije samo individualan, već se živi u obitelji i zajedno s obitelji; unutar Božjeg naroda i zajedno s Božjim narodom.

Ukratko:

- nema službe kod oltara, nema liturgije koja se ne otvara služenju siromašnima, i nema služenja siromašnima koje ne vodi liturgiji;
- nema crkvenog poziva koji nije obiteljski.

To nam pomaže ponovno vrednovati đakonat kao crkveni poziv.

Na kraju, danas se čini da nam sve treba "služiti", kao da je u središtu pojedinac: molitva "mi služi", zajednica "mi služi", ljubav "mi služi". To je datost naše kulture. Vi ste dar Duha koji omogućuje vidjeti da pravi put ide u obratnom pravcu: u molitvi služim, u zajednici služim, sa solidarnošću služim Bogu i bližnjemu. Neka vam Bog udijeli milost da raste u toj karizmi čuvanja služenja Crkve. Hvala vam za ono što činite.

Treće pitanje – Majka M. Paola Paganoni, OSC

Svetosti, ja sam Majka Paola, uršulinka i ovdje sam u ime čitavog posvećenog života prisutnog u milanskoj Crkvi ali također cijele Lombardije. Zahvaljujemo vam na Vašoj prisutnosti, ali prije svega za životno svjedočenje koje Nam pružate. Od svete Marčeline, Ambrozijeve sestre, posvećeni život u milanskoj Crkvi sve do naših dana bio je živa prisutnost, s drevnim oblicima – vi ste ih vidjeli – i s novim oblicima. Želim Vas pitati, Oče, kako biti danas, za današnjeg čovjeka, svjedoci proroštva, kao što Vi kažete: čuvari čuđenja, i svjedočiti svojim siromašnim životom život u poslušnosti, djevičanstvu, siromaštvu i bratstvu? Usto, kako nas je malo – čini se da nas ima puno, ali smo u poodmakloj dobi – budući da nas je malo, s obzirom na budućnost, koje egzistencijalne periferije, koja područja treba izabrati, kojima dati prednost u oživljenoj svijesti o našoj malenosti – malenosti u društvu i malenosti također u Crkvi? Hvala – jamčimo Vam da ćemo Vas se svakodnevno sjetiti u našim molitvama.

Papa Franjo: Hvala. Sviđa mi se, baš mi se sviđa riječ „malenost“. Istina je da je to karizma franjevac, ali svi mi moramo biti "manji": to je duhovni stav, malenost, koji je kao neki pečat kršćanina. Sviđa mi se što ste upotrijebili tu riječ. A ja ću početi od ove zadnje riječi:

malenost, manjina. U pravilu – ne kažem da je To slučaj s Vama – to je izraz koji prati osjećaj: "Čini se kao da nas ima puno, ali mnoge su stare, malo nas je...". I koji se osjećaj iza toga krije? *Rezignacija*. Loš osjećaj. Svaki put kad mislimo ili konstatiramo da nas je malo, ili u mnogim slučajevima da smo stari, kad više osjećamo težinu, krhkost nego sjaj, naš duh, počinje nas, a da toga nismo niti svjesni, nagrizati zub rezignacije. A rezignacija dovodi do *acedije*... Lijepo molim, ako imate vremena pročitajte ono što oci pustinjaci kažu o *acediji*: je nešto što je danas veoma aktualno. Mislim da ovdje dolazi do izražaja prvo na što moramo obratiti pažnju: malobrojni "da", manjina "da", stariji "da", rezignirani "ne"! To su vrlo tanke strune koje se prepoznaju samo pred Gospodinom dok ispitujemo svoju nutritivu. Kardinal je, u svome govoru, rekao dvije riječi koje su me se veoma dojmile. Govoreći o milosrđu rekao je da milosrđe "okrjepkuje i daje mir". Dobar lijek protiv rezignacije je to milosrđe koja obnavlja i daje mir. Kad upadnemo u rezignaciju odmičemo se od milosrđa. Zato trebamo odmah poći nekom bratu ili sestri, Gospodinu i tražiti od njega da nam se smiluje, da nas pridigne i udijeli nam mir.

Kad nas obuzme rezignacija, živimo s obraziljom slavne prošlosti koja, daleko od toga da budi početnu karizmu, sve nas više uvlači u spiralu egzistencijalne tegobnosti. Sve postaje teško i teško popraviti i poboljšati. I sada ću reći nešto što nisam napisao, jer je to malo ružno reći, ali oprostite mi, jer to se događa i to ću reći. Strukture počinju biti teške, prazne, ne znamo što poduzeti i razmišljamo o prodaji zgradâ da bismo došli do novca, novca za starost... Počinje biti težak novac koji imamo u banci... A siromaštvo, gdje je ono nestalo? Ali Gospodin je dobar, a kad redovnička zajednica ne ide putom zavjeta siromaštva, obično joj pošalje lošeg ekonom ili ekonomu koji iza sebe ostave pustoš! I to je milost! [smijeh, pljesak] Rekao sam da sve postane teško i teško popraviti. A napast traženja ovozemaljskih sigurnosti je uvijek prisutna. Govorio sam o

novcu, koji je jedna od najvažnijih ljudskih sigurnosti koje su nam nadohvat ruke. Dakle, za sve nas je dobro vratiti se na svoje početke, prisjetiti se svojih početaka. To nas sjećanje spašava bilo od maštanja o nekoj slavnoj, ali nestvarno prošlosti, od svakog slavnog ali nestvarnog zamišljaja prošlosti.

“Očima vjere možemo vidjeti svjetlo – kaže se u *Evangelii gaudium* – koje Duh Sveti uvijek širi usred tame, nikada ne zaboravlja jući da “gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost” (*Rim 5, 20*). Naša je vjera suočena sa izazovom da prepozna vino nastalo iz vode i otkriti žito koje raste usred kukolja” (br. 84).

Naši utemeljitelji i utemeljiteljice nikad nisu mislili da će za sobom povući mnoštvo, ili da će biti velika većina. Naši utemeljitelji su osjećali da ih vodi Duh Sveti u određenom trenutku u povijesti da budu radosna prisutnost evanđelja za braću; da obnavljaju i izgrađuju Crkvu kao kvasac u tijestu, kao sol i svjetlo svijeta. Dok sada razmišljam o tome sjetim se riječi jednog utemeljitelja, ali mnogi su rekli isto: “Plašite se mnoštva”. Plašili su se omasovljenja, iz straha da se svi članovi neće dobro formirati, zbog straha da im se neće prenijeti karizmu... Jedan je to nazvao “*turba multa*”. Ne. Oni su jednostavno razmišljali o tome kako pronositi evanđelje, karizmu.

Mislim da se jedan od razloga koji nas koče ili nam oduzimaju radost krije u tom aspektu. Naše zajednice nisu nastale zato da budu tijesto, već da budu malo soli i malo kvasca, koji će dati vlastiti doprinos da tijesto uzraste; da Božji narod dobije “začin” koji mu nedostaje. Već dugi niz godina bili smo u iskušenju da vjerujemo, a mnogi smo i stasali s idejom da redovničke obitelji moraju više zauzimati prostore no pokretati procese, a to je napast. Moramo pokretati procese, a ne zauzimati prostore. Ja se bojim statistika, jer nas mnogo puta zavode na krivi trag. Govore istinu s jedne strane, ali nakon toga nastupa iluzija i uvode nas u zabludu. Više zauzimati prostore no pokretati procese: bili smo izloženi

ni toj napasti jer smo mislili da, budući da nas je bilo mnogo, sukob može prevladati nad jedinstvom; da su ideje (ili naša nesposobnost za promjenu) važniji od stvarnosti; ili da je dio (naš mali dio ili skućeni pogled na svijet) veći od Crkve kao cjeline (usp. *ibid.*, 222-237). To je napast. No, ja nikada nisam vidio pizza majstora koji pri pravljenju pizze uzima pola kile kvasca i 100 grama brašna, ne. Obratno, malo kvasca od kojeg će se dići tijesto.

Danas je stvarnost u kojoj živimo poziv i izazov, ta nas stvarnost danas poziva da bude ponovno malo kvasca, malo soli. Jučer navečer, na stranicama *L'Osservatore Romano*, koji izlazi u večernjim satima, ali s današnjim datumom, objavljen je oproštaj od dviju posljednjih Malih Isusovih sestara iz Afganistana, koje su djelovale među muslimanima, jer više nema [sestara], a starije se sada moraju vratiti natrag. Govorile su afganistanski. Svi su ih voljeli: muslimani, katolici, kršćani... Zašto? Zbog njihova svjedočanstva. Zašto? Zato jer su posvećene Bogu Ocu svijetu. I razmišljao sam, rekao sam Gospodinu, dok sam to čitao – potražite to danas u *L'Osservatore Romano*, to će vas potaknuti na razmišljanje o onome o čemu ste vi postavili pitanje –: “A Isus, zašto ostavlja ljude tako?”. I sjetio sam se korejskog naroda, koji je na početku imao tri-četiri kineska misionara – na početku – a onda su tijekom dva stoljeća poruku pronosili samo laici. Putovi Gospodnji su onakvi kakve On želi da budu. Ali dobro nam se pouzdati u Gospodina: On je taj koji vodi povijest! To je istina. Činimo sve da rastemo, da budemo jaki... Ali ne rezignirani. Pokretati procese. Danas nas stvarnost potiče – ponavljam – stvarnost nas poziva da ponovno budemo malo kvasca, malo soli. Možete li zamisliti jako zaslanjen obrok? To nitko ne bi jeo. Danas, stvarnost – zbog mnogih faktora na čijoj se analizi ne možemo sada zadržati – poziva nas da više pokrećemo procese no što zauzimamo prostore, da se više borimo za jedinstvo no da se navezujemo na sukobe iz prošlosti, da slušamo stvarnost, da se otvorimo “mnoštvu”, sve-

tom vjerničkom narodu Božjem, čitavoj Crkvi. Otvorimo se čitavoj Crkvi.

Blagoslovljena manjina, koja je iznova pozvan rasti, rasti u skladu s onim što je Duh Sveti nadahnua u srcima vaših utemeljitelja i u srcu vas samih. To je ono što nam je potrebno danas.

Prelazim na posljednju stvar. Ne bih se usudio reći vam na koje se egzistencijalne periferije mora usmjeriti misija, jer je redovito Duh nadahnjivao karizme za vjerovjesništvo na periferijama, na napuštenim mjestima i udaljenim dijelovima svijeta. Ne mislim da vam Papa može reći: zauzmite ovo ili ono. Ono što vam Papa može reći: sestre, braćo malo vas je, vi ste ono što jeste, idite na periferije, idite na granice da se ondje susretete s Gospodinom, da obnovite misiju početaka, da se vratite Galileji prvog susreta! I to će biti dobro za sve nas, pomoći će nam rasti, učinit će nas mnoštvom. Sada mi pada na um konfuziju koja mora da je vladala u glavi oca Abrahama: pokazano mu je nebo: "Prebroj zvijezde!" - ali nije mogao -, takvo će biti tvoje potomstvo. A potom: "Tvoj sin jedinač" - jedini, drugi ga je već napustio, ali uz ovoga je bilo vezano obećanje - "povedi ga na brdo i prikaži mi ga za žrtvu". Od onoga mnoštva zvijezda do žrtvovanja vlastitoga sina: Božju logiku nije moguće razumjeti. Samo joj se treba

pokoriti. I to je put kojim morate ići. Birajte periferije, pokrećite procese, zapalite nadu koja je ugašena i oslabljena od društva koje je postalo neosjetljivo na tuđu bol. U svojoj krhkosti kao zajednice možemo postati više osjetljivi na mnoge slabosti koje nas okružuju i pretvoriti ih u prostor blagoslova. To će biti trenutak u kojem će vam Gospodin reći: "Stani, ima tamo jedan ovan. Ne žrtvuj jedinač svoga". Pođite i nosite Kristovo "pomazanje", idite. Ne tjeram vas van! Samo kažem: idite i nosite Kristovo poslanje, svoju karizmu.

I ne zaboravimo da "kadgod se stavljala Isusa usred njegova naroda, narod susreće radost. Dà, jedino to će nam moći vratiti radost i nadu, jedino to će nas zaštititi od toga da živimo u mentalitetu preživljavanja. To ne, lijepo molim, to je rezignacija. Jedino to će učiniti naše živote plodnima i održati naše srce živim. Stavljati Isusa gdje mu je mjesto - usred Njegova naroda" (*Homilija na blagdan Prikazanja Gospodinova*, XXI. Svjetski dan posvećenog života, 2. veljače 2017.). I to je vaša zadaća. Hvala Vam, majko! Hvala.

A sada se zajedno pomolimo. Udijelit ću vam blagoslov a od vas tražim, lijepo molim, da molite za mene jer trebam molitvenu podršku Božjeg naroda, posvećenih osoba i svećenika. Veliko vam hvala! Pomolimo se.

Izvor: redovnistvo.hr

„Uz Marijinu zaštitu, budimo za ovaj svijet stražari zore, promatrajući istinsko lice Isusa Spasitelja, na Uskrs tako blistavo. Tako možemo ponovno otkriti mlado i lijepo lice Crkve, koje svijetli kad je ona misionarska, gostoljubiva, slobodna, vjerna, siromašna sredstvima, a bogata ljubavlju.“

papa Franjo

*“Marijo, Ti si ljiljan čistoće i ljepote,
zagledana u Srce svoga Sina.”*

Sl. Božja Marija Krucifiksa Kozulić

